KAIKKIEN MAIDEN PROLETAARIT, YHTYKÄÄ!

Финская газета „ПУНАЙНЕН КАРЬЯЛА"

PUNAINEN KARJALA

NKP(b):n Karjalan AK:n, KASSR:n TpKK:n ja KALN:n lehti — 17:s vuosikerta * Jokapäiväinen sanomalehti — Hinta 10 kop. 1/1 vk. 30:—, 1/2 vk. 15:—, 1/4 vk. 7:50

N:o 56 V. 1937 — Kuusipäivän 4:s päivä — Keskiviikkona maalisk. 10 p:nä

Tulinen tervehdys Leninin kaupungin työtätekeville Sovetti-Karjalan työtätekeviltä!

Proletariaatin diktatuurin ja sosialismin rakentamis n kausi SSTL:ssa on kansallisten kulttuurien KUKOISTUS-kautta, jotka ovat sisällöltään sosialistiset ja muodoltaan kansalliset.

I. STALIN.

Sovetti-Karjalan taiteen suuri juhla

Tänään alkaa Leninin kaupungissa suuren Stalinin uskollisen asekumppanin, Leningradin bolsheviikkien johtajan toveri Zhdanovin alotteesta vietettävä Sovetti-Karjalan taiteen dekaadi.

Tällä dekaadilla on erittäin suuri merkitys Sovetti-Karjalan taiteen edelleen kehittymiselle. Se on Karjalan taiteen ensimmäinen suurempi joukkodemonstratsio, joka epäilemättä tulee avartamaan sen tuntemusta SSTL:n toisten kansojen keskuudessa ja lähentämään sitä entistä enemmän hedelmälliseen vuorovaikutukseen kaikkien sovettikansojen taiteen kanssa.

Karjalan kansan kulttuurilla, sen taiteella on rikas historiallinen menneisyys. Se on syntynyt ja kehittynyt mitä raskaimmissa olosuhteissa.

Tsarismin aikana koki Karjalan kansa mitä villintä sorto- ja riistopolitiikkaa. Tsarismi vainosi mitä julmimmin Karjalan kansan samoinkuin toistenkin vähemmistökansallisuuksien kansallista kulttuuria ja taidetta. Hyljättyinä, tsaarin raakojen virkaherrojen kynsiin heitettyinä elivät Karjalan työtätekevät ilotonta, näännyttävää elämää. Raataessaan raskaassa kasken kaadannassa tai soutaessaan väkevävirtaisia jokia pitkin ja aavojen järvien ylitse ryöstömatkoilla kulkevia tsaarin virkaherroja pukivat karjalaiset ajatuksensa ja mielteensä runopukuun. Tsaarin virkaherroja soutaessaan he lauloivat omalla kielellään alkeellisen vastalauseensa tsarismin riisto- ja sortopolitiikkaa vastaan seuraavasti:

"Orjat kiskoo airoillaan ja huulet hiljaa liikkuu..."

Raskaan raadannan tuloksena saadun niukan eineen ryösti tsarismi säälimättä Karjalan työtätekeviltä. Ja jos jotain jäi, niin sen puristi kotoinen kulakki ja kauppias viimeiseen pisaraan. Pettu jäi työtätekevän rahvaan varsinaiseksi ravinnoksi.

Vasta Suuri Sosialistinen vallankumous vapautti ainaiseksi Karjalan samoin kuin kaikki toisetkin tsarismin orjuuttamat kansat riistosta ja sorrosta. Karjalan kansalle koitti uusi päivä. Toteutui se, josta Kalevala kaunissanaisesti ja syvääjatuksellisesti oli ennustanut:

"Kuu kulta, kivestä päässit,
Päivä kaunis kalliosta,
Nousit kullaisna käkenä,
Hopeaisna kyyhkyläisnä."

Kommunistisen puolueen johdolla, suurien johtajien Leninin ja Stalinin johdolla Venäjän proletariaatin ja työtätekevän talonpoikaiston mitä voimakkaammalla tuella Karjalan kansa nopeasti voitti kirotun tsarismin raskaan perinnön. Venäjän proletariaatti, ja ensivuorossa sen sankarillinen joukko-osasto Leningradin proletariaatti, auttoi Karjalan työtätekeviä murskaamaan sisäisen vastavallankumouksen ja kansainvälisen imperialismin rosvolaumat. Johdonmukaisen leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspolitiikan toteuttamisen tuloksena on Karjala muuttunut kukoistavaksi sosialistisen teollisuuden ja koneellistutetun maatalouden tasavallaksi. Sen muodoltaan kansallinen ja sisällöltään sosialistinen kulttuuri on hedelmällisessä vuorovaikutuksessa SSTL:n toisten kansojen kulttuurien kanssa puhjennut rehevään kukoistukseen. Stalinilaisen Konstitutsion lipun alla elää nyt Karjalan kansa onnellista, iloista elämää sosialistisessa sovettitasavallassaan, joka on eroittamaton osa mahtavasta Sosialististen Sovettitasavaltojen Liitosta.

Oikein laulaa Karjalan kansanrunoilija Jalmari Virtanen tänään alkavalle dekaadille omistetussa runossaan:

"Kuni kukkanen tarhassa Stalinin maan
Se myös Karjala kaunis on kukkiessaan:
Työ, kulttuuri puhkes jo kukkahan — siks
Sydänkieliä riemu niin soittaa!"

Karjalan kansan esi-isät lauloivat uneksien Kalevalassa Sammosta — itsejauhavasta ihmemyllystä. Karjalan kansa on nyt rakentanut tämän Sammon omin käsin SSTL:n kansojen mahtavassa veljesperheessä, Venäjän suuren kansan ja ennenkaikkea Leninin kaupungin työtätekevien avulla. Mitä runsain ja moninaisin on se apu, jota Karjalan kansa on saanut Leningradin työtätekeviltä, Leningradin sovetilta, NKP(b):n Leningradin Aluekomitealta ja henkilökohtaisesti Leninin kaupungin bolsheviikkien johtajalta Andrei Aleksandrovitsh Zhdanovilta tasavaltansa taloudellisessa ja kulttuurisessa rakennustyössä. Karjalan kansa tunteekin mitä vilpittömintä kiitollisuutta ja palavinta rakkautta Leninin kaupungin työtätekeviä kohtaan ja on erittäin iloinen siitä, että se on tänään alkavan Karjalan taiteen dekaadin aikana tilaisuudessa demonstreeraamaan muodoltaan kansallisen ja sisällöltään sosialistisen kulttuurinsa saavutuksia, jotka se on saavuttanut tämän veljellisen tuen avulla. Karjalan kansan sydän on täynnä palavaa rakkautta suurta Venäjän kansaa kohtaan, Leninin kaupungin työtätekeviä kohtaan, suurta johtajaamme, opettajaamme ja ystäväämme toveri Stalinia kohtaan. Entistä riemuntäytteisimmin rinnoin Sovetti-Karjalan kansa yhtyy tänään sovettikansojen suureen kuoroon, laulaen:

Laaja on mun kaunis synnyinmaani,
maani metsäin, virtain, peltojen.
Ei oo toista maata tuntemaani,
missä ois niin vapaa ihminen.

Valppaana seisoo Karjalan kansa suuren sosialistisen synnyinmaamme luoteisen rajan vartiossa. Ja tiiviissä veljesliitossa mahtavan Sovettiliiton kaikkien kansojen kanssa kommunistisen puolueen johdolla, suuren, rakkaan toveri Stalinin johdolla kulkee Karjalan kansa entistä suurempiin voittoihin taloudellisen ja kulttuurisen rakennustyön rintamalla kohti kommunismin ihania korkeuksia.

Piirtänyt Deni.

JALMARI VIRTANEN

Nyt juhlimme voittoja kulttuurin

Salot kattaa jos hanki, on järvissä jää,
Kevätpäivä jo kirkkaana kimmeltää;
Kevät Karjalan kansan mielessä on,
Kun voitosta toiseen se kulkee.

Oli ennen se ystävä murheiden,
Osa: puute ja sorto vain ainainen,
Joka askelta saarsivat satraapit
Sekä pappi ja santarmi julkee.

Runolaulajat lauluun jos yhtyi, niin
Lujat sormet sormihin liitettiin,
Ilo äänessä soinut ei, — murheiset
Sanat uupuivat orsien karstaan.

Elo meillä nyt toinen — ei murhetta näy,
Ilo raikuu, kun rahvaamme joukolla käy
Tukin kaatoon ja uittoon ja tehtaaseen
Tahi tarttuvi riihessä varstaan.

On kaikki niin mieleltä nuortunehet,
Että tanssiin ja lauluun käy vanhukset
Kera nuorten — ja luovassa riemussa vain
Elon kukkia kauneita poimii.

Nyt juhlimme voittoja kulttuurin
Me vieraina Leninin kaupungin,
Joka aivan kuin veikkomme vanhin ain
Avuks tullen tarmolla toimii.

Tulihehkuvat tervehdykset!.. Teille on
Osa langennut onnekas: taistelohon
Kera Leninin ensiksi päästä, ja näin
Eturinnassa taistella, voittaa.

Kuni kukkanen tarhassa Stalinin maan
Se myös Karjala kaunis on kukkiessaan:
Työ, kulttuuri puhkes jo kukkahan — siks
Sydänkieliä riemu niin soittaa!

Kuvanveistäjä Y. RAUTANEN — *PUUVEISTOS*

"Lyökämme käsi kätehen, sormet sormien lomahan, lauloaksemme hyviä, parahia pannaksemme" ("Kalevala").

Foto — J. Roskin.

TERVEHDYS Karjalan kansan laulajille, eepillisten kansanlaulujen taitajille ja sadunkertojille punalippuiselta EPRON'ilta, joka muuttaa eläväksi todellisuudeksi mainiot sadut valtameren pohjasta nostetuista kalliista lippaista. Tulemme olemaan iloisia Leninin kaupunkiin saapumisenne johdosta!

Punalippuisen EPRON'in päällikkö ordenisti
FOTIJ KRYLOV.

TERVEHDIN Karjalan taiteen dekaadin järjestämistä Leningradiin. Tulen olemaan kaikesta sydämestäni iloinen saadessani tutustua henkilökohtaisesti Sovetti-Karjalan musiikkivoimiin ja mainioon laulufolklooriin.

Taiteen ansioitunut toimihenkilö ordenisti
I. DUNAJEVSKIJ.

TERVEHDIN Leningradiin saapuvia Sovetti-Karjalan kansantaiteen edustajia, sen laulajia, kertojia, kirjailijoita ja soittajia.

Mainio on Pohjolan taide, joka on uudestaan noussut sosialismin säteiden alla.

Arktillisen instituutin tirehtööri ordenisti
professori R. L. SAMOILOVITSH.

TERVEHDIN Karjalan taiteen dekaadin järjestämistä Leningradissa.

Olen vakuutettu, että dekaadi voimistuttaa Leningradin taiteilijoiden huomiota Karjalaan, sen mainioihin ihmisiin, sen uutisrakennuksiin ja sen kirkkaita ja tuoreita värejä täynnä olevaan ihanaan luontoon.

Taiteen ansioitunut toimihenkilö ordenisti
professori BRODSKIJ.

LENINGRADISSA PIDETTÄVÄN KARJALAN TAITEEN DEKAADIN OSANOTTAJAT

— toveri Zhdanoville

KALLIS ANDREI ALEKSANDROVITSH!

Valtavan riemun tunteella me matkustamme Leningradiin järjestettyyn Karjalan taiteen dekaadiin.

Tasavaltamme elämässä tämä dekaadi on suuren kulttuurisen ja poliittisen merkityksen omaava tapaus. Leninin suuren kaupungin työtätekeville Karjalan kansa demonstreeraa muodoltaan kansallisen ja sisällöltään sosialistisen kulttuurin kehittämisen saavutuksia.

Ennen Suurta Lokakuun sosialistista revolutsiota Karjala oli yksi kaikkein takapajuisimmista ja sorretuimmista tsarismin syrjäseuduista. Raskasta, sietämätöntä oli elämä Karjalan kansalla, joka oli kaksinkertaisen sorron — luokka- ja kansallisuussorron — alla. Silloin, puhuen kansanrunoilijamme Jalmari Virtasen sanoin —

Soitti murheet mustat julki,
Kannel polven päällä...

Vasta sovettijärjestelmän aikana, vasta proletariaatin diktatuurin aikana kommunismin suurten johtajien Leninin ja Stalinin johdolla Karjalan kansa löysi onnellisen osuutensa, valloitti itselleen uuden, järkevän ja iloisen elämän. Sovettijärjestelmä on tuonut ilmi kansan kyvyt, johdattanut leveälle kehityksen ja kukoistuksen tielle Karjalan kansan talouden, kulttuurin ja taiteen. Ja vanha kantele laulaa nyt

Uuden elämän
onnellisista päivistä.

"Kalevalan" muinaiset sankarit uneksivat "Sammosta" — tarunomaisesta itsejauhavasta myllystä. Karjalan työkansa on rakentanut tämän "Sammon" omin käsin SSTL:n kansojen veljesperheessä, Venäjän suuren kansan ja ennen kaikkea Leninin kaupungin työtätekevien avulla. Mittaamaton on se apu, jota Karjalan kansalle antavat Leningradin työtätekevät, Leningradin Sovetti, NKP(b):n Leningradin Aluekomitea ja henkilökohtaisesti Te, kallis Andrei Aleksandrovitsh, tasavaltamme taloudellisen ja kulttuurisen elämän kaikilla aloilla.

Tästä avusta, huomiosta ja veljellisestä tuesta me annamme Karjalan kaikkien työtätekevien nimessä Teille, kallis Andrei Aleksandrovitsh, ja Teidän kauttanne suurelle kaupungille — Lokakuun aloittajalle — vilpittömän kiitoksemme. Karjalan kansan sydän on täynnä palavaa rakkautta suurta Venäjän kansaa kohtaan, Leninin kaupungin työtätekeviä kohtaan, suurta johtajaamme, opettajaamme ja ystäväämme Iosif Vissarionovitsh Stalinia kohtaan.

Me lausumme lujan vakaumuksen siitä, että Karjalan taiteen dekaadi Leningradissa tulee mahtavaksi sysäykseksi Karjalan kansan kulttuurin ja taiteen edelleen kehittämiselle, ystävyyden ja veljessiteiden edelleen lujittamiselle Sovetti-Karjalan ja Leninin mainehikkaan kaupungin työtätekevien välillä.

Eläköön Leningradin bolsheviikkien johtaja, suuren Stalinin uskollinen asekumppani — Andrei Aleksandrovitsh Zhdanov!

Eläköön kansojen suuri johtaja, isämme ja opettajamme Iosif Vissarionovitsh Stalin!

Leningradissa vietettävän Karjalan taiteen dekaadin osanottajat

Karjalan iskustvan pruazniekku

Tänäpäi Leninin linnas, yhten parahamban tov. Stalinin soratniekan tov. A. A. Zhdanovin initsiatiivas savodieh Karjalan iskustvan dekuadu, kunne ollah meijän iskustvan parahat prestaviiteljat jo mendy. Enzimäine kerdu on nengoine suuri pruazhniekku Karjalan respubliekan iskustval — piäl nellän suan prestaviiteljan — ollah tshestis ozuttua meijän iskustvua Leningradan ruadajil.

Ei Karjalan rahvahal olluh enne iskustvan, kohotandan vozmozhnostiloi, hotjo pajolois oli tunnettu mua. Tsuarin vluasti azui Karjalan humizevih korbih prokljuatoin silkan polititsheskoloil tjyremshiekoil. Tsuarin valdu Karjalan rahvahan kuljtuuran, iskustvan kai sen stremleeniet ajoi iäre i sen sijah andoi rahvahal kirikkölöi, tshasovnoi, uradjniekkoi i stanovoloi, shandarmoi i agenttoi, no kultuurua häi ei andan, a hävitti sen pienimbädgi allut.

Vaikui suuri Oktjabrskoi revolutsie, vaikui Sovetskoi vluastji andoi Karjalan rahvahal kai vozmozhnostit nostua omua kuljtuurua, natsionaljnoidu formua myöte i sotsialistitsheskoidu soderzhaaniedu myöte.

Suuri bolsheviekkoin partie, suuret rahvahan vozhdjat, armahat Lenin i Stalin ollah nostettu Karjalan rahvahan pajattajat pajattamah, kandelehet soittamah, pisuateljat kirjuttamah, kai iskustvan tshomat kukat kukkimah. Sovetskoin vluastin aigah ollah noustu meijän respublikas kymmenet, suat kluubat, krasnoit ugolkat, kuljtuuran koit, shkolat, bibliotiekat. Ollah noustu rahvahan keskuospäi artistat, muzikantat, pisuateljat, poetat, ollah rahvahan foljkloran pajattajat ollah noustu runo virzie virittämäh. Kai kultuuru on noussuh i kazvanuh Sovetskoin vluastin aigah, Leninin-Stalinin partien oigien natsionaljnoin politiikan tähte.

Siksebo Karjalan rahvahan poettu Jalmari Virtanen i pajattau:

Taivasvalgiennu vallottau, Stalin,
Päivypastoizennu tshirittäy, —
Toivot sinerdäi ilmu on, Stalin,
Syväin veseldysty virittäy.

(Karjalaizien pajo Stalinis.)

Kaiken ekonomitsheskoin elaijan nouzunke on noussuh i vie yhtytoko nouzou i nouzou rahvahan iskustvu. Karjalan respubliekan iskustvan prestaviiteljnoin nimie voizimmo äijän ozuttua. On kasvanuh pienes klubnois krushkas natsionaljnoi teatru i sen kuadrat: glavnoi rezhissieru Ragnar Nyström, artistat Darja Karpova, Matti Ljubovin, Sulo Tuorila i muidu. Pisuateljat Jalmari Virtanen, Tihlä, Parras, Ivatshef i runon pajattajat Remsu, Hotejeva i muut.

Kai se midä meil on voimmo gordiekseh. Nämä kai meil on andan Sovetskoi vluasti, Leninin-Stalinin partie. Vaikui natsionaljnoin voprosan leninskoi-stalinskoi razresheenie andoi iskustvan kukkimizen kaikis kohtis meijän suurdu sojuuzua i sen mugah i meijän Sovetskois Karjalas.

Suuri ekzuameni algau Karjalan iskustval Leningradas tänäpäi. Tiä algau Karjalan iskustvan dekuadu. Myö tervehtämmö meijän prestaviiteljoi kudamil on puuttunuh suuri tshestji ozuttua meijän tvortshestvu vozhdjan i utzhiiteljan Leninin nimie kandavan linnan ruadajil, ruadajil kudamien abu meil on olluh kaiken aigua ylen suuri.

Tämä dekuadu andau uvven toltshkan meijän iskustvan nouzul. Meijän iskustvan prestaviiteljat vie enämbän ruvetah andamah energiedu podelinnoin rahvahan iskustvan nostamizekse vie korgiembal i korgiembal. Roitah nostetuksi rahvahan keskuos uuvvet i uuvvet talantat: artistat, pisuateljat, muzikantat, pajattajat, pläshijät, kandelehel soittajat i muud.

Meijän rahvahan suvaitshus suureh vozhdjah, armah Stalinih on loppumatoi i sikse rahvahan poettu Jalmari Virtanen sanoi i ne sanat ollah kaiken Karjalan rahvahan sanoi:

Olet voittaja znamja meil, Stalin,
Rohkie pajoine bortshuitshijes,
Tuhatvuoziloi ruvetah, Stalin,
Sinuo suvaitshemah eläjes.

("Karjalaizien pajo Stalinis")

Venjan geroitsheskoin rahvahan kuljtuuran vlijuanie on suuri. Imenno Leningradan, kus kuljtuuran dostjizheeniet ollah ylen suuret, vlijuanie i abu meijän kuljtuurah on suuri.

Iskustvan dekuadal on suuri znatsheenie tulevas iskustvan nouzus meijän respubliekas.

Tervehtimmö dekuadan utshastniekkoi i zhelaitshemmo heil hyviä lykkyö.

Karjalan sovettikirjallisuus ja taideviikko

Rinnan taloudellisen kukoistuksen kanssa kasvaa ja kukoistaa Karjalassa sosialistinen kulttuuri, johon kiinteänä osana liittyy myös sovettikirjallisuus. Se on vielä nuori, mutta sen elinvoimaisuutta ei ole syytä kieltää: vanhempien kynänkäyttäjien rinnalle on kohonnut joukko nuoria kykyjä, jotka ovat alottaneet systemaattisen opiskelun ja työskentelyn.

Vanhemmista kirjailijoista puhuessamme on ensitilassa mainittava kaksi nimeä: Hilda Tihlän ja Eemeli Parraksen nimet. Vaikkakin he ovat poliittisia emigrantteja, voidaan heitä hyvällä syyllä nimittää Karjalan kirjailijoiksi, sillä jo kauan sitten ovat he juurensa laskeneet syvälle Sovetti-Karjalan maaperään, ovat Karjalan kulttuuririntaman vakinaisia sotureita.

Kuten tunnettua, Tihlä on kirjailijatar, jolla takanaan on kunnioitettava työstaazhi. Neljäkymmentä vuotta on hän kirjallisuusvainiolla uurastanut ja korjannut runsasta satoa. Toistakymmentä nidosta taiteellisia tuotteita on lähtenyt hänen kynästään ja edelleen liikkuu tämä kynä herkeämättä. Sosialistinen yhteiskunta, jossa kirjallisuus rinnan taiteen ja musiikin kanssa on tilaisuudessa esteettömästi kehittyä, on Tihlälle, tälle porvarillisen arvostelun ja poliisien vainoamalle uutteralle kirjailijattarelle tarjonnut ainehistoa ja mahdollisuudet hedelmälliseen luomistyöhön. Näin hän, kriitillisen realismin edustaja menneisyydessä, on voinut siirtyä sosialistisen realismin tielle.

Raskaita ovat olleet Tihlän varhaisemmat elämänkokemukset. Osallistuminen kapinaan ja rintamatoimintaan vuosina 1905 ja 1918, sitten vankila ja sitä seurannut monivuotinen piileskely poliiseilta, jolloin oli asuttava kellareissa ja ullakoilla, liikuttava vain pimeässä, kyttyräselkäiseksi tahi muulla tavalla maskeerattuna. Sitten siirtyminen Ruotsin kautta sosialismin auringon valaisemaan Sovettien maahan, jossa hänen työtäyteiset päivänsä hedelmällisessä aherruksessa kuluvat. Mielenkiinnolla odotamme me hänen kolmatta kirjaansa romaanista "Lehti kääntyy".

Eemeli Parraksella myös on takanaan revolutsioneerin kunniakas taival. Työväenliikkeessä mukana ollen hän on ainehistonsa yhteiskunnalliseen romaaniin "Jymyvaaralaiset" sekä laajaan draamatuotantoonsa kerännyt. Paitsi romaania ja draamaa, on Parras viljellyt myös runon ja kertomuksen peltoa. Äskettäin hän on kirjoittanut laajan runopukuisen sadun, johon juonen sai uhtualaiselta sadunkertojalta. Näinä päivinä ilmestyi häneltä myös pieni kokoelma jutelmia. Lokakuun vallankumouksen XX vuosijuhlaan mennessä aikoo Parras päättää uuden romaanin, joka käsittelee taistelua sovettivallan puolesta Kalevalan rajonissa ja nykypäiväistä Karjalaa.

Sellaisia ovat ne vanhemmat kirjailijat, jotka Karjalan taideviikon aikana Leningradissa tulevat Karjalan kirjallisuuden edustajina esiintymään.

Nuorempaa polvea edustavat F. Ivatshev, S. Norin, Nikonova, Helo, Kutasov, Ivanov ym. Vartuneimpiin kirjailijoihin on laskettava Oskari Johansson, joka Muurmannissa ja Karjalassa opettajana ollessaan tutustui kalastajain maaseudun elämään. Parhaiden onnistuu hän kuvauksissa ja lauluissa; pitemmät kertoelmat sensijaan juonen sommittelun puolesta jättävät toivomisen varaa. Tähän luokkaan kuuluu myös Linevskij, joka on kirjoittanut laajoja kertoelmia partisaanitaisteluista Valkean meren rannoilla, Kankaanpää, jolta aikaisemmin ilmestyi kirja

(Jatkoa 4:nnellä siv.)

JALMARI VIRTANEN

Karjalaisten laulu STALINISTA

Kuni Laatokan laulava laine,
Kuni kantele, soi sydän, soi...
Jalon johtajan, Stalinin, maine
Kevättuntehet mieliimme toi.
Revonsoihtu oot taivaalla, Stalin,
Säde päivän, mi lämpöä luo,
Sini-aavojen siinto oot, Stalin,
Sydänriemujen kuohuva vuo.

Nimi Stalinin lämmitti, viihti,
Karun Pohjolan taistelijaa,
Se kun tunturin hankia hiihti;
Sitä lempivi Karjalan maa.
Rakovalkeena lämmität, Stalin!
Isänmaahamme rakkauden
Joka syömessä nostatat, Stalin,
Rakas johtaja miljoonien.

Kuni Laatokan laulava laine,
Kuni kantele, soi sydän, soi...
Jalon johtajan, Stalinin maine
Kevättuntehet mieliimme toi.
Olet lippumme mahtava, Stalin,
Sävel taiston, mi syömissä soi!
Tuhatvuosihin sun nimes, Stalin,
Rakas joukoille — kaikua voi!

Näytäntömme Leningradissa

Karjalan Valtion Kansallinen Teatteri on valmistautunut esittämään Leningradissa, Karjalan taiteen dekaadin aikana, kaksi näytäntöä: Aleksis Kiven **"KALEVALAN"** mukaan kirjoittaman tragedian **"KULLERVO"** ja Goldonin **"KAHDEN HERRAN PALVELIJAN"**.

Matkaohjelmisto kokoonpantiin sen periaatteen mukaan, että teatteri tulisi esittämään näytelmän, joka nojautuu omaan karjalaiseen kansalliseen kulttuuriimme. Tässä pidettiin sopivampana juuri "Kullervoa", joka on kirjoitettu meidän karjalaisen eepoksemme "Kalevalan" mukaan. Toisena pidämme tärkeänä esittää näytännön, jossa näkyy työmme länsimaisten klassikoiden omaksumisen alalla. Ajattelemme, että tällä alalla on sangen sopivaa alkaa Goldonista ja nimenomaan hänen "Kahden herran palvelijastaan".

Tällainen on ohjelmistoamme koossapitävä ajatus.

Etsiessämme realisinta tulkintatapaa "Kullervolle" tulimme siihen ratkaisuun, että siinä kuvatut tapahtumat ovat historiallisesti olleet aiheena vastaavan runoelman syntymiselle. Tätä ratkaisua noudattaen tulimme syvälliseen kosketukseen Karjalan historiallisen muinaisuuden kanssa. Tässä kohtasimme heimojen välisen ankaran taistelun metsistä ja kalavesistä, orjuuden kirouksen ja patriarkaalisten isäntien ahneuden ja julmuuden. Me kohtasimme luokkataistelun alkeellisimmat elementit orjainomistajien ja orjien välillä.

Tässä tragediassa astuvat kalevalalaiset sankarimme eteemme realisina ihmisinä realisissa yhteiskunnallisissa olosuhteissa.

Kun fasistisen hengen läpitunkemat teatterit Suomessa ovat esittäneet tätä näytelmää, ovat ne aina lähteneet "Kalevalan" sankareiden ja runoelman kansallisen idealisoinnin pohjalta tarkoituksella omistaa runoelma ja sen sankarit shovinistisessa mielessä porvarillisen Suomen historialliseksi omaisuudeksi. Nimenomaan tämä suhde "Kalevalaan" muodostui sen tyytymättömyyden ja ristiriitojen sisimmäksi olemukseksi, mikä vallitsi kauan Kiven ja hänen kustantajiensa välillä, sillä totuuttarakastavana taiteilijana ei Kivi voinut antautua kavallukseen. Näytelmä sai huonon arvostelun siksi, että tekijä pyrki pysymään kiinni historiallisessa totuudessa, jota ilman ei taiteellinenkaan totuus ole mahdollista. Niinpä puuttui näiltä kulttuuriperinnön varkautta harjoittavilta teattereilta luja, historialliseen totuuteen perustuva pohja esityksistään.

Kullervoa ajaa taisteluun pohjaton viha orjuuttajia ja orjuutta vastaan, mutta hän on yksin voimaton koko järjestelmän edessä ja siksi hän yksinäisenä tuhoutuukin omaan miekkaansa, nähden toki Karjalamme onnellisemman tulevaisuuden, jolle hän pyhittää viimeiset sanansa:

— "Jo Tuonen veräjällä seison ja niittuunsa synkeään sisään käyn jo ennen aamun koittoa, joka kohta onnen päiväksi koittaa teille, onnen lapset. Tervehtikäät tätä päivää te, joille se onneksi koittaa; minulla ei kanssaan enään tekemistä. Tervehtikäät häntä ja iloisesti eläkäät ja kauan ja paremmin kuin poika katala."

Tällaiset ovat näytäntömme "KULLERVON" perustavat ajatukset.

J. R. NYSTRÖM.

Otti soiton sormillensa,
Käänti käyrän polvillensa,
Kantelen kätensä alle.

Jo kävi ilo ilolle,
Riemu riemulle remahti,
Tuntui soitto soitannalle,
Laulu laululle tehosi.
("Kalevala")

Esitämme Karjalan kansojen musiikkia

(Keskuskulttuuritalon kuoron johtajan tov. OZEROVIN haastattelu)

Maaliskuun 8 p:nä matkusti muiden Karjalan taiteen dekaadiin osallistuvien kanssa Leninin kaupunkiin myös Petroskoin kulttuuritalon kuoro. Voidaksemme antaa lukijoillemme kuvan tästä, vain sovettien maassa mahdollisesta, sanan täydessä mielessä internatsionaalisesta kuorosta, kääntyi "Punaisen Karjalan" edustaja kuoron johtajan tov. **S. N. Ozerovin** puoleen, pyytäen tätä kertomaan jotakin kuoron vaiheista ja edessäolevasta vastuunalaisesta esiintymisestä Karjalan taiteen dekaadissa Leningradissa.

— Ennen toukokuuta viime vuonna oli Petroskoissa vain pieniä kuoroja eri klubien yhteydessä. Vasta Toukokuun 1 päivän juhlien edellä alettiin pääkaupunkimme lauluvoimia koota Keskuskulttuuritalolle perustettuun yleiseen kuoroon. Pikaisesti suoritettiinkin organisatooriset tehtävät, ja jo Toukokuun juhlien aikana esiintyi kuoromme 35 laulajan vahvuisena. Näistä oli 20 venäläistä ja 15 suomalaista, jotka muodostivat kukin oman ryhmänsä.

Ensimmäisen vaativamman tulikasteen sai kuoromme viime kesänä Moskovassa yleisliittolaisessa kuoro-olympiaadissa. Tähän esitykseen valmistautuessa me olimme jo yhdistäneet molemmat ryhmät ja esiinnyimme yhtenäisenä, laulaen koko kuorona vuoroin venäjän- ja suomenkielellä. Tälle kansallisuuksien yhdistämiselle saimme Moskovassa ollessamme vakavaa tukea. Vastaanotollaan SSTL:n Sovnarkomin Taideasiain hallinnon puheenjohtaja tov. **Kerzhentsev** teroitti mieliimme, että jokaisen kansallisen tasavallan keskukseen tulee muodostaa näytekuoro, johon ottaa osaa eri kansallisuuksia. Näistä kuoroista tulee vähitellen voimien kasvaessa kehittää — valtion kapelloja. Tätä ohjetta silmälläpitäen olemmekin jatkuvasti kuoroamme kehittäneet. Nyt siinä on jo 80 laulajaa, joista m.m. karjalaisia 10.

Laulajien joukossa on transporttityöläisiä, kirjapainotyöntekijöitä, toimitsijoita, insinööri-teknillisiä työntekijöitä, kotiemäntiä, koululaisia jne., siis täydellisesti itsetoiminnallinen laulukuoro.

Tietystikin oli alussa vaikea harjoitella tällaisella kokoonpanolla. Mutta pian vaikeudet voitettiin ja työ sujuu nyt hyvin. Eri kielisten laulujen harjoittelussa me menettelemme m.m. siten, että karjalaiset ja suomalaiset laulajat kuuntelevat kun venäläiset laulavat karjalan- ja suomenkielellä ja oikaisevat ja ohjaavat missä tarvitaan. Samoin tekevät venäläiset laulajat kun toiset harjoittelevat venäjänkielellä. Näin kollektiivisesti työskennellen me olemme oppineet mainiosti esiintymään näillä kolmella kielellä. Mainittakoon sivumennen, että Leningradissa tulemme esittämään **"Laulun Stalinista"** venäjäksi, karjalaksi ja suomeksi, vuorotellen säkeistön kullakin kielellä. Lisäksi tulemme monta ohjelmanumeroa esittämään yhdessä kanteleorkesterin kanssa. Alussa kun aloimme työskennellä yhdessä kanteleorkesterin kanssa, herätti se meissä monessa epäonnistumisen pelkoa. Mutta viime kesäinen Moskovan matkamme haihdutti kaiken pelon ja niinpä esimerkiksi tov. Kerzhentsev nimenomaan neuvoikin jatkamaan samaa latua.

Mitä tulee Karjalan taiteen dekaadin ohjelmaan — jatkaa tov. Ozerov — olemme ottaneet siihen karjalaisia, venäläisiä ja suomalaisia lauluja sekä klassillista kuoromusiikkia. Karjalaisten kansanlaulujen sovittamiseen kuoroamme varten ovat osallistuneet säveltäjät **Levi** ja **Teplitski** sekä **Gudkov**. Leningradilaiselle yleisölle tulemme esittämään m.m. Levin sovittaman **"Karjalaisen kehtolaulun"**, Teplitskin sovitelman **"Karelskaja protjazhnaja"**, karjalaisen häälaulun **"Tyttö itkee"** ja **tshastushkoja**. Suomenkielisestä ohjelmasta ansaitsee mainintaa Gudkovin **Kalevala-sommitelmat**, suomalaiset kansanlaulut **"Ai, ai, ai"**, **"Iloa ja surua"**, **"Kesäilta"** jne. Karjalan säveltäjäin tuotteista mainittakoon Jousisen sävellys **"Sydänkvartetti"** J. Virtasen sanoihin ja tämän **"Rajavartiat"**, jonka on säveltänyt **Levi**. Aikaisemmin mainittu **"Laulu Stalinista"** esitetään kahtena varianttina. Länsieuropalaisesta kuoromusiikista tulemme esittämään m.m. **Mendelsonin** ja **Glinkin** tuotteita.

Harjoituskaudella ovat kuoroa avustaneet Leningradin Filharmonian tirehtööri professori **Renzin**, Leningradin konservatorion dosentti **Budjakovski** ja Valtion akateemisen kapellin johtaja **Anisimov**, jotka käydessään Petroskoissa antoivat meille joukon arvokkaita ohjeita.

Karjalan taiteen dekaadia varten — sanoi lopuksi tov. Ozerov — on kuoromme tehnyt vakavaa työtä. Jokainen laulaja palaa halusta täyttää Karjalan kansan evästys — esittää Leninin kaupungin työtätekeville sisällöltään todella internatsionaalista ja muodoltaan kansallista Karjalan kansojen musiikkia.

V. V.

Petroskoin Keskuskulttuuritalon kuoro, joka esiintyy Karjalan taiteen dekaadin aikana Leningradissa. Taustalla keskellä kuoron johtaja tov. OZERO.
(Foto — J. Roskin.)

P. HYPPÖNEN

SOVETTI-KARJALAN TAIDE

ENTINEN AUNUKSEN LÄÄNI oli yksi tsaristisen Venäjän kaikkein pimeimmistä ja unohdetuimmista kansallisista syrjäseuduista. Eipä suotta tsaarihallitus valinnut Karjalaa vallankumouksellisten karkoituspaikaksi, muuttaen sen "läheiseksi Siperiaksi".

Kirkkoja, luostareita ja rukoushuoneita oli Karjalassa paljon enemmän kuin kouluja. Ja kun Aunuksen kuvernööri selostuskirjelmässään tsaarille ilmoitti muutamien uusien koulujen avaamisesta hänelle uskotussa läänissä, niin Nikolai II kirjoitti tähän kirjelmään seuraavan lakoonisen resolutsion:

"Liiallinen kiirehtiminen yleensä epäsuotavaa".

Siitä ei tarvitse puhuakaan, että Karjalan kansan kansallisen kulttuurin ja taiteen kehitys kohtasi tsaarin satraappien mitä ankarimman vastustuksen. Karjalan kansalla ei ollut edes omaa kirjakieltäkään. Ainoita karjalaisia varten julaistun "kirjallisuuden" "muistomerkkejä" olivat "Evangeliumin lukukirja", "Juhlien vietto-oppi", "Lyhyt ohje uskonopin opettamisesta" ja muut tämäntapaiset mustasotnialaisen "Karjalan oikeauskoisen veljeskunnan" "teokset".

Tästä huolimatta Karjalan kansan kansallisella kulttuurilla ja varsinkin sen taiteella on rikas historiallinen menneisyys. Venäläistyttäjien säälimättä lannistama Karjalan kansan kansallinen kulttuuri ja taide, jota virallinen tsaarivalta ei sallinut, sai kirkkaan ilmauksensa kansan suullisissa luomuksissa. Pitkinä talvi-iltoina Karjalan talonpojat, kalastajat ja metsänhakkaajat istuivat hökkeleissään, lauloivat esi-isien laatimia runoja erinomaisesta sankarista Väinämöisestä, seppo Ilmarisesta, ihmeellisestä itsejauhavasta myllystä "Sammosta" — onnen ja yltäkylläisyyden lähteestä. Näistä runoista, jotka kulkivat sukupolvesta sukupolveen ja joita alituisesti uudistettiin ja täydennettiin, Karjalan kansa loi kansalliseepoksensa — Kalevalan, joka vielä nykyäänkin on yksi maailman kulttuurin kaikkein suurimpia muistomerkkejä. Ensimmäisenä nämä runot kirjoitti muistiin ja muokatussa muodossa julkaisi suomalainen folkloorin kerääjä Elias Lönnroth (v. 1835).

Kalevalan runojen ohella, joita näihin asti edelleenkin lauletaan Karjalan kansan keskuudessa, on suuri ja kunniakas paikka Karjalan taiteen kehityksessä karjalaisella kansallisella soittimella — kanteleella. Tällä soittimella legendaarinen Väinämöinen, Kalevalan sankari, aikoinaan lumosi koko maailman. Hänen kanteleensoittoaan kokoontuivat kuulemaan kaikki metsän pedot, merien kalat ja taivaan linnut.

Kanteleensoiton ohella laulettiin Kalevalan runoja, luotiin ja laulettiin uusia lauluja kansan surusta ja riemusta. Nämä laulut, jotka musikaalisessa suhteessa ovat syvästi omintakeisia, ihastuttavat meitä vielä nykyäänkin pehmeydellään, lyyrillisyydellään ja runollisella kuvannollisuudellaan.

Erinomaisten runojen ja laulujen luomisen ohella Karjalan kansa on kansantarujen, kertomusten ja sankarilaulujen valtavan rikkauden luoja ja säilyttäjä. Karjalan kansan taruluomuksissa, niinkuin sen koko kulttuurissakin, ilmenee Venäjän kansan kulttuurin voimakas vaikutus, mutta ei enää tuon "virallisen" itsevaltiudellisen "kulttuurin" vaikutus, jota "Karjalan veljeskunta" vei eteenpäin, vaan todella kansankulttuurin, kansan luomusten vaikutus, mikä hedelmöitti Karjalan kansan taidetta kokonaisella joukolla aatteita ja aiheita.

Paljon sai Karjalan kansa taistella vapautuksensa puolesta, kansallisen olemassaolonsa puolesta, sen oikeuden puolesta, että se saa luoda omaa kulttuuriaan, omaa taidettaan.

Vasta Suuri Lokakuun sosialistinen revolutsio, joka murskasi tsaristisen itsevaltiuden sekä porvariston ja tilanherrain järjestelmän kahleet, hävitti kansallisuus- ja siirtomaasorron, avasi Karjalan kansalle kansallisen kehityksen tien, muodoltaan kansallisen ja sisällöltään sosialistisen kulttuurin kukoistuksen tien. Kommunistisen puolueen ja sovettihallituksen väsymätön huolenpito kansojen suurten johtajien Leninin ja Stalinin johdolla, se suuri apu, jota Karjalan kansalle on Venäjän proletariaatti ja ennenkaikkea Leningradin työläiset antaneet, ovat luoneet mitä parhaimmat ehdot Karjalan taiteen kehittymiselle. "Maanalaisesta", sorretusta ja vainotusta se on muuttunut mahtavaksi välineeksi, joka ilmaisee Karjalan kansan sosialistisen työn riemua ja rakkautta suurta sosialistista synnyinmaataan kohtaan, kaikkien kansojen suurta johtajaa ja opettajaa toveri Stalinia kohtaan. Siitä on tullut joukkojen poliittisen uudestikasvattamisen ase, joka mobilisoi kansan tahdon ja luovan aktiivisuuden suureen luovaan työhön sosialistisen yhteiskunnan rakentamisessa.

Lauloi ennen karjalainen
Elostansa täällä,
Soitti murheet mustat julki,
Kannel polven päällä.

kirjoitti Karjalan kansanrunoilija **Jalmari Virtanen** "Karjalaisen laulussaan". Mutta nyt kantele laulaa "uuden elämän onnellisista päivistä" ja uudella tavalla kaikuvat ja "laulavat kuusikantelon kielet".

Itse kantelekin on muuttunut. Karjalan Tieteellisen Kulttuuritutkimusinstituutin työntekijä tov. **V. P. Gudkov** on uusinut ja rekonstruoinut tämän kansan omintakeisen soittimen ja hän on myöskin perustanut Karjalassa ensimmäisen kanteleorkesterin, jonka esityksillä oli suuri menestys 1935 Yleisliittolaisessa radiofestivaalissa ja kansallisten itsetoiminnallisten kollektiivien illanvietossa Moskovassa. Nykyään on organisoitu täydellistetty jen kanteleiden joukkotuotanto ja niiden levittäminen ympäri Karjalaa.

Kanteleorkesterin ohella on Karjalassa kasvanut koko joukko musiikkikollektiiveja. Itsetoiminnallisten orkesterien pohjalla on kasvanut suuri sinfoniaorkesteri, josta v. 1935 tuli tasavallan orkesteri. Tällä orkesterilla, jonka soittajista on suurin osa entisiä viilareita, rakennustyöläisiä ja maankaivajia, on jo oma kansallinen ohjelmistonsa. Karjalan taiteen dekaadin aikana Leningradissa orkesteri esittää **L. J. Teplitskin** johdolla suuren sinfonian "Aino", jonka on säveltänyt karjalainen säveltäjä **R. S. Pergament** "Kalevalan" aiheesta, karjalaisen säveltäjän **Kalle Raution** sviitin (sävellyssikermän) "Karjalaiset häät" ja muita karjalaisten säveltäjien, venäläisten ja maailman klassikoiden sävellyksiä.

Myöskin kuorolaulun alalla on Sovetti-Karjalalla eittämättömiä saavutuksia. Viimeisten vuosien aikana on muodostettu kokonainen sarja mielenkiintoisia itsetoiminnallisia kuoroja. Niistä kannattaa merkitä Petrovskin rajonin karjalaisten kolhoosnikkanaisten kuoro, johon kuuluu yli 100 laulajaa 20 ikävuodesta 70 ikävuoteen, ja Soutjärven rajonin kolhoosnikkanaisten vepsäläinen kuoro, joka esiintyy Leningradissa Karjalan taiteen dekaadin aikana. Kummatkin nämä kuorot alkoivat toimintansa vanhojen karjalaisten, vepsäläisten ja venäläisten laulujen laulamisesta ja vähitellen rikastuttavat ohjelmistoaan nykyaikaisilla sovettilauluilla. Työväen itsetoiminnallisten kuorojen pohjalla syntyi Petroskoissa sangen mielenkiintoinen Kansantaiteen Keskustalon kuorokollektiivi, joka esiintyy karjalan, suomen ja venäjän kielellä. Tänä vuonna tullaan Karjalan hallituksen päätöksen mukaan muodostamaan tämän itsetoiminnallisen kuoron pohjalla Karjalan Valtion kuorokapelli.

Vallankumouksen edellinen Karjala ei lainkaan tuntenut teatteria. Nykyään on Sovetti-Karjalassa 5 valtion teatteria, joista erikoisen huomion ansaitsee Karjalan valtion kansallinen dramaattinen teatteri. Tämä teatteri on ollut olemassa vasta vähän aikaa, kaikkiaan 5 vuotta, mutta tänä lyhyenä aikana se on kulkenut sangen mielenkiintoisen kehitystien. Yhdistäen vanhat näyttämöharrastelijat työläisten dramaattisista piireistä ja karjalaisen nuorison, joka on saanut näyttämötaiteen alkeisvalmennuksen Leningradissa muodostetussa Karjalan teatteristudiossa, Karjalan kansallinen teatteri ja sen taiteellinen johtaja **J. R. Nyström** ovat suorittaneet suuren työn tämän kollektiivin tiivistämisessä, "harrastelun" ainesten poistamisessa ja teatterin muuttamisessa todelliseksi ammattinäyttelijäkollektiiviksi. Karjalan taiteen dekaadin aikana Leningradissa teatteri esittää kansallisen näytöskappaleen **"Kullervo"**, jonka on kirjoittanut suomalainen klassikko Aleksis Kivi "Kalevalan" aiheesta, sekä Goldonin "Kahden herran palvelijan".

Karjalan tanssitaiteella, joka on tavattoman kuviorikasta, on omalaatuinen pohjolan kansojen elinolojen luonne ja tässä suhteessa se on suoranainen vastakohta etelän kansojen temperamenttisille tansseille. Karjalan tanssikollektiiveista esiintyy Leningradissa **S. M. Kirovin** nim. om. Kontupohjan paperitehtaan kansallinen tanssiansamble ja Kansantaiteen Keskustalon ansamble.

Kuvaamotaiteen alalla on Karjala jo kauan ollut kuuluisa taiteellisista koruompelutöistä ja Karjalan koivusta tehdyistä esineistä. Karjalaisten ammattitaiteilijoiden kaadereita on alettu muodostaa vasta viime aikoina ja heidän töistään tullaan Leningradissa asettamaan esille dekaadin aikana muutamia kymmeniä kuvia, veistoksia ja kaiverruksia.

Karjalan taiteen dekaadin aikana Leningradin yhteiskunnallisuus kohtaa myöskin sellaiset karjalaisen ja venäläisen folklorin suurimmat luojat ja esittäjät kuin runonlaulajat **Maria Remsun** ja **Maura Hotejevan**, yleisliittolaisen kuuluisuuden saaneet sankaritarujen kertojat **A. F. Konyshkovin** ja **P. I. Rjabinin-Andrejevin**, Karjalan Valkeanmeren rannikon kertojan **M. I. Korgujevin**, kansan kanteleensoittajan **I. I. Lebedevin** ynnä muita. He esittävät luomuksiaan Akateemisen kapellin salissa.

Dekaadin yhteydessä esiintyvät ensimmäisen kerran Leningradin laajan yhteiskunnallisuuden edessä myöskin Karjalan kirjailijat ja runoilijat Karjalan kansanrunoilijan **Jalmari Virtasen** johdolla.

Karjalan taiteen luonteenomaisena piirteenä on se, että kirkkaasti ilmenevän kansallisen omintakeisuuden ohella me näemme siinä kaikkien Sovetti-Karjalassa asuvien kansojen: karjalaisten, vepsäläisten, suomalaisten ja venäläisten kulttuurin jokapäiväisen yhteenkietoutumisen ja keskinäisen sulautumisen. Karjalan kulttuurirakennustyön useille aloille tunkeutuneet suur-suomalaiset natsionalistit, jotka Karjalan kehittämisessä orientoituivat porvarilliseen Suomeen, ignoreerasivat ja jarruttivat kaikin tavoin Karjalan taiteen niitä puolia, jotka heijastavat sen todellista kansallista muotoa, kuin myöskin niitä momentteja, jotka lähentävät Karjalan kulttuuria ja taidetta suuren Venäjän kansan venäläiseen kulttuuriin ja taiteeseen. Natsionalistit kielsivät Karjalan oman taiteen ja vaihtoivat sen Suomen porvarillisen kulttuurin ja taiteen istuttamiseen.

NKP(b):n Keskuskomitean ja Leningradin Aluekomitean johdolla Karjalan puoluejärjestö paljasti natsionalistit, löi murskaksi heidän porvarilliset asettamuksensa ja oikaisi ne mitä törkeimmät kansallisuuspolitiikan vääristelyt, joita Karjalan Aluekomitean ja Sovnarkomin entinen johto teki. Vastauksena porvarillisten natsionalistien murskaamiseen oli Karjalan kansanjoukkojen mahtava luomis- ja työnousu, joka löysi ilmauksensa myöskin Karjalan kansallisen taiteen kehityksessä ja sen yhteyksien lujittumisessa SST Liiton veljeskansojen sosialistisen taiteen kanssa. Nyt Sovetti-Karjalassa kaikuvat yhtä riemukkaasti ja voitokkaasti laulut karjalan, venäjän, suomen ja vepsän kielellä: kaikkien kansallisuuksien työläiset, kolhoosnikat, metsätyöläiset, kalastajat ja sovetti-intelligenssin on vallannut yhtenäinen luomisinnostus ja halu luoda mahtava, todella sosialistinen Sovetti-Karjalan taide.

Toveri A. A. Zhdanovin alotteesta organisoidulla Karjalan taiteen dekaadilla Leningradissa on tarkoituksena tutustuttaa Leninin kaupungin työläiset ja Leningradin yhteiskunnallisuus Sovetti-Karjalan veljeskansojen elämään ja luomistyöhön.

Karjalan taiteen näyttäminen Leningradissa on demonstratsio Karjalan kansan ja suuren Venäjän kansan sekä Sovettiliiton kaikkien kansojen veljesliiton murtumattomuudesta, demonstratsio SSTL:n kaikkien kansojen internatsionaalisesta yhtenäisyydestä ja sosialististen kulttuurien yhteisyydestä.

Karjalan taiteen dekaadi on leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspolitiikan voiton ilmaisu, se tiivistää entistä enemmän sosialistisen Sovetti-Karjalan työtätekevät joukot mainehikkaan kommunistisen puolueemme ja koko maailman työtätekevien suuren johtajan ja opettajan toveri **Stalinin** ympärille.

Karjalan iskustvan dekuadu Leninin linnas

Tänäpäi Leningradas savodieh Karjalan iskustvan dekuadu. Hyvin ollah Karjalan iskustvan prestaviiteljat sih valmistavunnuot i hyväl potshotal ollah net, ket on vyidelennyh omas keskuos Karjalan rahvahas ozuttamah Leninin nimie kandavan linnan ruadajil omua iskustvua.

Yhtes ekonomitsheskoin i kuljturnoin elaijan nouzunke on kaikin tavoin kukkinuh i kazvanuh Karjalan rahvahan iskustvu. Sentäh, shto partie i praviiteljstvu ollah pietty hyviä i suurdu zobottua i sentäh, shto kai miän obshestvennostji andau äijän huoldu i vnimaaniedu rahvahan iskustvah. Meijän respubliekan stolitsah Petroskoih, posoljakoih kolhosoih on organisuidu dramatitsheskoloi, horovoloi, muzikaljnoloi krushkie. Nämis pienis krushkis on kazvanuh arvos piettävie hudozhestvennoloi kollektiivoi, semmoizie kui ollah: simfonitsheskoi orkesteru, Karjalan rahvahan instrumentan eloh suattamine kanteleh orkesteran kavotji, horat i muut. Erähät niis ollah jo ozutettu omua tvortshestvua Moskovas i Leningradas. Ollah radion mikrofonan kavotji annettu omie vyistupleenieloi kaikel Sovetskoil sojuuzal.

Karjalan rahvan keskuos on nyvie talanttoi, da ni laitokse vie kaikkie ei olla suodu selvil. Siit vie on iellehpäi äijy piettävy ruaduo.

Vot nygöi Karjalan rahvas, Leningradan bolsheviekoin, yhten tov. Stalinin parahimban soratniekan tovarishan A. A. Zhdanovin initsiatiivan mugah, ozutetah omua iskustvua Leningradas. Tiäl ruvetah vyistupaimah parahat Karjalan iskustvan prestaviiteljat: samodejateljnostin harjoittajat i professionalat. Leningradah mendih artistat, muzikantat, pajattajat, tantsuitshijat, foljkljoran sanelijat — kai narodnoin tvortshestvan i Karjalan iskustvan parahimbat prestaviiteljat.

Piäl nellän suan prestaviiteljua matkattih Leningradah. Sinne mendih natsionaljnoi tjeatru, simfonitsheskoi orkesteru, Sentraljnoin Domkuljtuuran hora, kanteleorkesteru, Petrovskin rajonan kolhosniekkoin hora, talantliinoin rukovodiiteljan Levkinin rukovodstval, vepsäläizien pajoloin pajattajat — Sholtjärven rajonan hora, Kondupohjan rajonan orkesteru i tansuitshijat, da vie muut.

Kai utshastvuitshijat ellendetäh ylen hyvin, shto tämä euie prostoi gastroljnoi matku, a on suuri i otvetsvennoi ekzuamena meijän iskustval i sikse huolenke ollah i valmistuttu täh dekuadah.

A. K.

"Ruskei neitshuk"

(PETROVSKIN RAJONIN HORAN PAJO)

Ruskei neitshuk, tshoma neitshuk
sano sinä, sano sinä:
konsbo minul gostjat tullah,
gostjat tullah, gostjat tullah?

Mustu piä piätnitshän, piätnitshän,
minun velli suavattan, suavattan,
minun miiloi pyhänpiän, pyhänpiän.

Ruskei neitshuk, tshoma neitshuk,
sano sinä, sano sinä:
midäbö heil syötetäh,
syötetäh, syötetäh?

Mustal piäl, leibiä, da leibiä,
minun vellel kalittua, kalittua.
Minun miiloil piiruadu, piiruadu.

Ruskei neitshuk, tshoma neitshuk.
sano sinä, sano sinä:
midäbö heil djuotetah,
djuotetah, djuotetah?

Mustal piäl tshuajuo, da tshuajuo,
minun vellel koofeidu, koofeidu,
minun miiloil piivua, da piivua.

Ruskei neitshuk, tshoma neitshuk,
sano sinä, sano sinä:
kunnebo heid' muate pannah,
muate pannah, muate pannah?

Mustua piädy perttih, da perttih,
minun vellie gornitshah, gornitshah
miiloid' tshardakkah, tshardakkah.

Ruskei neitshuk, tshoma neitshuk,
sano sinä, sano sinä:
midäbö heil ual pannah,
ual pannah, ual pannah?

Mustal piäl posteli, posteli,
minun vellel perinät, perinät,
minun miiloil puuhovoit, puuhovoit.

Ruskei neitshuk, tshoma neitshuk,
sano sinä, sano sinä:
midäbö heil katteiksi,
katteiksi, katteiksi,

Mustal piäl vuattua, da vuattua,
minun vellel oddjualua, oddjualua,
minun miiloil barhattua, barhattua.
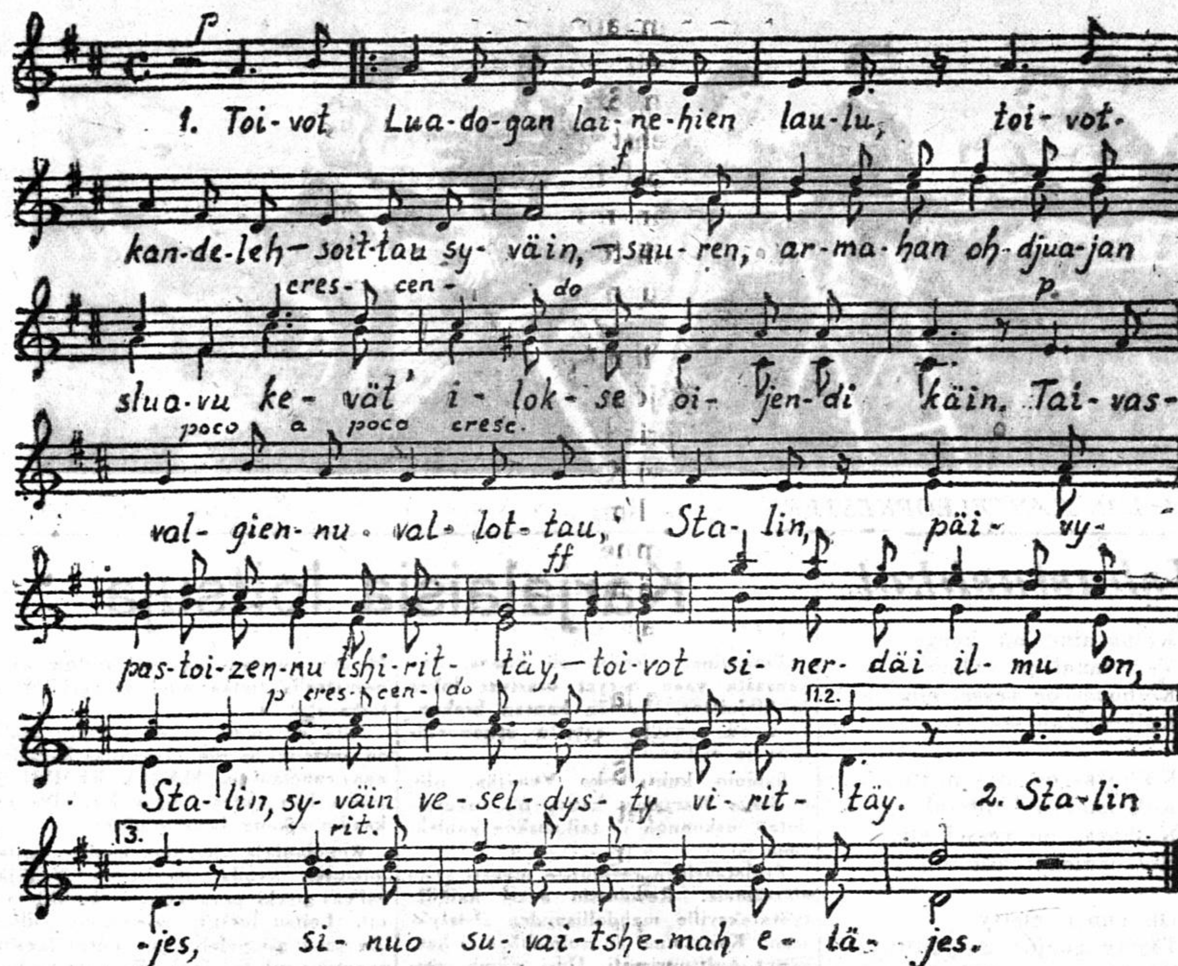
Ruskei neitshuk, tshoma neitshuk,
sano sinä, sano sinä:
kedäbö heil rinnal,
rinnal, da rinnal.

Mustal piäl Duarjua, da Duarjua,
minun vellel Muarjua, da Muarjua,
minun miiloil itsheni, itsheni.

Karjalaizien pajo STALINIS

JALMARI VIRTANEN. Muuzikan luadjin: R. S. PERGAMENT.

Allegro non tropoo.

Toivot Luadogan lainehien laulu,
  Toivot kandeleh — soittau syväin —
Suuren, armahan ohdjuajan sluavu
  Kevät'ilokse oijendi käin.
Taivasvalgiennu vallottau, Stalin,
  Päivypastoizennu tshirittäy, —
Toivot sinerdäi ilmu on, Stalin,
  Syväin veseldysty virittäy.

Stalin toivot kui lämbiejäh pirtih
  Vedi pohjolan bortshuitshijua,
Se kui pohjolan hangiemyö hiihti;
  Kiittäy Stalinie Karjalan mua.
Toivot nuodivo lämmittäy, Stalin,
  Oman roindumuan suvaitshustu
Djoga sydämes nostattau, Stalin —
  Rahvasmiljonoin kazvattaju.

Toivot Luadogan lainehien laulu,
  Toivot kanteleh — soittau syväin, —
Suuren armahan ohdjuajan sluavu
  Kevät'ilokse oijendi käin.
Olet voittaja znamja meil, Stalin,
  Rohkie pajoine bortshuitshijes,
Tuhatvuoziloi ruvetah, Stalin,
  Sinuo suvaitshemah eläjes.

Suomenkieles karjalankieleh kiändi **Krisun Miikkul.**

Karjalaizie i venjalaizie rahvahan pajoloi

Suuren zabotankel valmistui Kareljskoin iskustvan dekuadah Petrovskin rajonan hora.

— Pajattua hyvin hyvie karjalaizie i venjalaizie rahvahan pajoloi. Hyvin pajattua Jalmari Virtasen "Karjalaizien pajo Stalinis". Ozuttua Leningradan katshojil Karjalan rahvahan tvortshestvu — vot nengoine on Spaskaja guban kolhoznitsoin zhelanie.

Suuren tshestin i kuuluvaisuuden suanuol kolhoznitsoin horal, pajattamine ei ole enzimäine kerdu, no leningradskoin katshojien ies pajattamine roih enzimäine kerdu.

Juuri tämäntäh i vie enämbäl valmistuttih kolhoznitsat täh suureh matkah.

Pajatettih ruavos olles, pajatettih kois, opastuttih uuzien pajoloin sanoi, opastuttih sen motiivua, käydih repetitsiel, opastuttih i tiäl... Staraittihes vai kui midä parembi tulis pajatettu. Kai sen suuren tshestin täh, shto hyö voijah ozuttua omua tvortshestvua Leninin linnan katshojil.

Leninin linnas 70 kolhoznitsua — pajattajua pajattau leningradskoil katshojil i kuulijoil Karjalan rahvahan poetan Jalmari Virtasen kirjutetun "Karjalaizien pajon Stalinis", kudaman jogaine sana on täyzi syviä suvaitshemistu rahvahien armahua ohdjuajua tovarishu Stalinie kohte. Hora pajattau venjankielizen rahvahan pajon "Kolme sadustu", pajattau uvven otryvkan Väinämön ozas "Kalevalaspäi". Pajatetah "Äijy oli vetty", kudai ei ammui on kirjutettu Vuohtjärven kolhoznitsoilpäi. Vie pajatetah äijän muuloi pajoloi i muijen mugah i pajon "Ruskei neitshuk".

Krasnoznamennoin Törökän kolhozan kolhoznitsat, nämien pajoloin lizhäkse ozutetah vie endine "Karjalaine svuadjbu".

Horua rukovodiuv kommunistu Ivan Ivanovitsh Levkin i hän on äijän energiedy i zobottua andan tämän dielon organizoimizekse.

G. Makarov.

Petrovskin rajonan Spaskaja guban kolhoznoi hora. (Omalta valokuvaajalta.)

Kolhoznoi hora

Sholtjärvi jo on ammui olluh tunnettu Karjalan rahvahal pajoloin puoles. No nämien pajoloin ozuttamine on organizuittu vaste sygysyl. Sihesäh täs dielos ei olluh dazhe ni miituttu duumua.

Sygyzyl 1936 vuon tuli duumu organizuija oma hora. Enzimäi erähät paistih:

— Kunna meis on pajattajiksi.

— Hyvä kui puan da kattilan tyves pyörimmö.

— Emmohai myö ole artistat.

Pidi vähäine ruadua tämän dielon ymbäri i tuloksennu täs oli se, shto hora tuli organizuituksi. Zavodimmo enzimäi pajattua venälaizie rahvahan pajoloi, kui naprimer "Ruskoi pljasovoi", "Tshernobrovyi maljtshiska" i toizie. Naizet käveltih kvartieroi myö i kerättih nimie ken tahtou utshastvuija horas. Horah tuli nuordu i vahnua rahvastu, zavodien 25 vuuvven vahnuizis i loppien 69 vuuvven vahnoih naizih i miehih. Dielo lähti iellehpäi menemäh hyvin.

Mennyöl vuuvvel dekabrjankuus oli rajonnoin samodjejateljnostin katshondu. Enzimäizen preemien sai meijän hora. Tämä äijäl ihastutti horas olijoi. Tämä vie enämbäl nostatti kolhoznitsoin keskes aktivnostie. Ruavon keskes piimmö repetitsielöi. Emmo yhten kerdua kävyimmö toizis kolhozois i vystypaitshimmo sie. Kaikkiel meijän hora otettih hyvin vastah. Kuundelijoin oplodismentat nostatettih meijän horas hyviä mieldy.

27 päivänny fevraljankuudu myö reshimmö luadie kontsertan onezhskoloin diabuazan — razrabotkoin ruadajil. 15 kilometrin matkan reshimmö mennä suksil. Juuri kui olimmo lähtemäs, kui pismenostsu toi meil kirdjazen, kudai ylen äijäl ihastutti meidy. Kirdjaizes sanottih shto; meijän hora tulou vystypaitshemah Leningradas Karjalan iskustvan dekuadan aigah. Suuri oli tämä ihastus. 15 kilometrin matkan, diabuazan razrabotkoil hiihtimmö i ni yksi ei meis väzynyh, hotjo i joukos oli, horan kaikkein vahnin-zapevualu Pelageja Antipova, no häigi tshustvuitshi itshie hyvin. Kontsertas oldih ruadajat hyväl mielel.

Horas olijat hyvin ruatah ? proizvodstvas. Hyö ollah stahanovtsoinnu.

Nygöi se on-gi aivin pagin — kui rubiemmo vystupaitshemah Leningradas. Erähät horas olijat Leningradas ei olla ni konzu vie käydy. Heil on duumu, miittuine se suuri linnu Leningradu on?

Pelageja Antipova sanoi:

— Minä en ni kunna duumainnuh loitombakse matkua luadie, a vot nygöi lähten Leningradah. Meijän hora ei jiä jälgeh toizie.

Pajoloin lizhäkshe myö tulemmo ozuttamah Karjalaizie tshastushkoi i pljäshimizie.

Kai kolhozniekat duumaijah, shto meijän horal tulou olemah Leningradas hyvät rezuljtuatat leningradskoloin kuundelijoin ies.

Horan ohdjuaju **Kononov.**

Nastja Matvejevna Kliimova

(Petrovskin rajonan Törökän kolhoozan kolhoznitsa vyistupaitshou andilahan ozas Karjalan svuadjbos Karjalan iskustvan dekuadan aigah Leningradas)

Kaiken svuadjbon azettamizes Nastja Matvejevna Kliimova zasluzhiu äijän spassibuo. Häi omas ozas — andilahan ozas — hyvin malttau pajoloil ozuttua kaikkie silloistu elaigua.

— Endjo malttas, ga gorja on opastanuh kaikkeh, — sanou meijänke paistes Nastja Matvejevna.

Häi ielleh omas endises elaijas pagizou:

— Jo 8-vuodizennu pidi lähtie mieroh, palastu keriämäh — zavodiu itshes paista Kliimova. Tuatto oli invaliidu. Muamo kuoli ku minä olin 9-kuuhine. Muadu meil ei olluh. 8-vuodizennu zavodin itshie "elättämmäh" — piäzin njänjkäkse. 13 vuvveu täyvyttyä piäzin "parembah ruadoh" — kazakaksi — kuharkakse Suopohjan kulakal. 17-vuodizennu tulin Törökkäh miehel. Puutui ukkoinegi, juuri pijuanitshu. Löi, shto päiviä ei välttänyh. Gorja i njälgy tiägi tuttavanu oldih. Kahtet botinkat sain kaikes neidizaijas pietyksi.

Ezmäizenny minä menin kolhozah meijän kyläs. Duumaitshin, shto tiä minun elaigu tulou parembaksi. En minä oshibinnuhes. Parembi tuli elaigu. Ruado minul eulluh viarastu. Minä tunzin. Ruadua suvaitshin. Dai dielot ruvettih menemäh hyvin.

Brigadierannu olen jo 4 vuottu. Naizet oldih minun briguadas, no dielo meni hyvin. Heinyarres opastin heidy viikattchie kovastamah. Itshe niitändyaijal kovastin 4—5 naizen viikattehet heijän rinnal. Briguadu ei jälgimäizie olluh.

Kirjah opastuin minä lapsispäi konzuku hyö ruvettih shkolah käymäh, ruvettih kniigoi lugemah. Rubein minä gi heijän peräs opastumah.

Kolhozu miän rubei kohenemah i bohattumah.

Eliä kolhozas rodiihes hyvä. Nygöin ruan kladovshiekannu.

Nygöi on vessel ruadua, voimmo pajattua. Vot organizuitshiihes horu. Sih kirjuttimos ezmäziksi. Rubein sie käymäh. Hora jo kolhozah sai preemiekse patefonan. Patefon on hyvä. Matku Leningradah on otvetstvennoi matku. Pidäy ozuttua, shto i myö karjalaizet, korbien rahvas, maltammo pajattua i meil on miz pajattua.

Rahvahan pajoloin pajattajat

Maria Remsu i Maura Hotejeva ollah tunnetut suarnoin sanojat i pajoloin pajattajat Karjalas.

Yksi heis on 77 vuottu vahnu on toine 72 vuottu.

Lugemattomat rupit, kudamat ollah heijän rozhil, ozutetah heijän endisty pahua elaigua.

Väin vastaizes ruavos on rodinuhes heil pajoloin i runoin igävy virzi.

— Meijän pajot i virret ei olla moiset kui nygöizel nuorizhol — sanoi Maura Hotejeva. Meijän bylinat on slozhittu kyynäliz, konzu myö kuleksimmo vierahie rahvahie myö. Omil pajoloil myö kebjendimmo rahvahan gorjkoidu-gorjua.

Paha i igävy-mennyh aigu, on jiännyh jälgeh. Nygöi hotj Maria Remsu i Maura Hotejeva ollah jo vanhat, no tshustvaijah itshie sovsem toizin, kui enne.

— Hyö ollah bodroit i tahtotah eliä i eliä.

— Minä elän Vuokkiniemes, Kalevalan rajonas — sanou Maria Remsu. Meih —, 18 starikkah i staruhah näh, kolhoznikat stroittih ozoboi kodi. Siid kois myö elämmö jo kolmattu vuottu. Meil on omat lehmät i hevot. Jogahine meis ruadau sidä, midä voibi... Toitshi myö kerävymmö perttih i zavodimmo sanomah suarnua, byvaljshinoi i pajatammo.

Toitshi myö luajimmo i vetsheroi. Ei ammui myö ozutimmo meijän nuorizhol vanhan aijan svuadjbon. Hyvin myö i ozutimmo sen. Nuoret i starikat jiädih hyväl mielel. Tulot täz vetsheras oldih suuret — 600 rubljua — kopeikas — kopeikkah vyrutshimmo myö. — Kui työ duumaitshetto, kunna myö panimmo nämät djengat? — Ispanieh myö työnimmö revoljutsiel avuksi...

Uuvvet aijat, uvvet duumat. Mari i Maura duumaijah i ozutetah jo uuzie runoi — pajoloi gerolois — Antikaizes, — otvazhnolois rajamiehiz, kudamat hyvin vardjoijah Sovetskoloi granitsoi.

J. Kiiranen.

"Tulkohonpa kuulemahan, ku ei liene ennen kuullut iloa ikirunojen, kajahusta kanteloisen" ("KALEVALA")

KARJALAN KANTELEORKESTERI Foto — G. Ankudinov.

Karjalan taiteen dekaadin osanottajat saapuneet Leningradiin

("Punaisen Karjalan" erikoiskirjeenvaihtajalta)

Kuten jo edellisessä lehtemme numerossa mainitsimme matkustivat Karjalan taiteen dekaadin osanottajat Leningradiin maaliskuun 8 päivänä. Heitä oli asemalla saattamassa NKP(b):n Karjalan Aluekomitean sihteeri toveri IRKLIS, Karjalan Toimeenpanevan Keskuskomitean puheenjohtaja toveri ARHIPOV sekä muita puolueen ja hallituksen edustajia. Edustajien mukana matkusti NKP (b):n Karjalan Aluekomitean koulu- ja kulttuuri-valistusosaston johtaja toveri P. HYPPÖNEN.

Erikoisjunaa, jolla dekaadin osanottajat matkustivat, oli Leningradissa vastaanottamassa kulttuuri- ja yhteiskunnallisten järjestöjen edustajia. Saapuneille annettiin kukkia. Saapuneitten kunniaksi pidettiin asemalla miitinki, jossa vieraita tervehti Leninin kaupungin puolesta Leningradin alueen taidehallinnon päällikön apulainen Grinfeld. Toveri Grinfeldin puhe keskeytettiin aina kun hän mainitsi rakkaan Stalinin nimen ja hänen valtavasta työstä taiteen kehittäjänä. Karjalan edustajien puolesta vastasi tervehdyksiin taiteilija Darja Karpova, joka päätti puheensa sanoilla: Eläköön rakas johtajamme suuri Stalin. Osanottajat kohottivat voimakkaita eläköön-huutoja toverien Stalinin ja Zhdanovin kunniaksi. Miitinki päättyi "Internatsionaleen".

Eilen illalla suorittivat dekaadin osanottajat viimeiset harjoittelut tänään alkavia esityksiä varten.

A. KIRILLOV.

TERVEHDIN kyvykkään Karjalan kansan monipuolisen taiteen edustajien saapumista Leninin kaupunkiin.

Hirvittävän köyhyyden ja monivuosisataisen tsaristisen sorron oloissa Karjalan kansa, jonka ravintona usein oli pettuleipä, loi tiheissä metsissään todellisia kansantaiteen helmiä.

Nyt, Stalinilaisen Konstitutsion elävöittävien säteiden alla Karjalan kansa rakentaa uutta, vielä kirkkaampaa ja rikkaampaa kulttuuriaan — muodoltaan kansallista ja sisällöltään sosialistista.

Se tervehtii lauluissaan SSTL:n kansojen suurta ystävyyttä, se ylistää sosialistisen rakennustyön parhaita ihmisiä, se laulaa suurta mainetta kaikkien työtätekevien rakkaalle isälle ja opettajalle — viisaalle Stalinille.

Ensi kerran Karjalan historiassa ovat Karjalaan ilmestyneet kansalliset teatterit, dramaattiset piirit, klubit jne. Meidän asiamme — sovettinäyttämön mestareiden asia — on avustaa uudestaan noussutta Karjalan taidetta kaikin voimin.

Kas tämän vuoksi olen kaikesta sydämestäni iloinen saadessani tietää, että voin tutustua henkilökohtaisesti Leningradissa järjestettävän Karjalan taiteen dekaadin osanottajiin ja Sovetti-Karjalan kulttuurirakennustyön johtajiin.

SSTL:n kansannäyttelijätär
J. KORTSHAGINA-ALEKSANDROVSKAJA.

Karjalan sovettikirjallisuus...

(Jatkoa toiselta siv.)

"Voittamattomat" ja joka nyt kirjoittaa kirjaa Aunuksen lakeuksien kolhoosielämästä. Lisäksi näitten varttuneempien joukkoon voimme laskea E Rautiaisen, joka on julaissut useita kirjoja, kertoelmia ja nyt valmistelee näytelmää karjalaisen rahvaan taisteluista kahdeksannellatoista vuosisadalla sortajiaan vastaan. Varttuneempaan runoilijapolveen on laskettava myös Tatu Väätäinen ja Emil Virtanen.

Karjalaisia suvultaan olevia nuoria kirjailijoita on useita: Ivatshev, Sergejev, Kirillov, Hrisanfov, Nikutjev, Antipin-Huurre, Timonen, Uho Romanov, Antti Nikitin ym. Pitkin Karjalaa voidaan löytää suuri joukko nuoria karjalaisia, venäläisiä, suomalaisia, vepsäläisiä kynänkäyttäjiä, jotka tuon tuostakin saavat aikaan huomion arvoisia runoja, kuvauksia, kertomuksia. Viime aikoina he ovat alkaneet systemaattisemmin työskennellä ja opiskella.

Fedja Ivatshev, joka aiheen ensimäiseen kertomukseensa sai tapauksesta, jolloin lahtarit ampuivat useita rauhallisia kommunisteja, niiden joukossa Ivatshevin isän, on lupaavin karjalaisista kirjailijoista. Arvokasta on hänen työnsä myös Karjalan kirjakielen luomiseksi; tässä mielessä hän on kääntänyt m.m. Pushkinin laajan ja kauniin runosadun "Tsaari Saltaanista" Keski-Karjalan murteelle. Samanlaisessa työssä hänen kanssaan kilpailee eteläkarjalainen N. Hrisanfov, joka on kääntänyt Pushkinin kaikki sadut, paitsi mainittua "Tsaari Saltaania" sekä useita runoja ja lauluja.

Lokakuun vallankumouksen XX vuosijuhlaan valmistautuvat Karjalan kirjailijat innolla. Useammat heistä aikovat juhlaan mennessä lukijoille tarjota uuden kirjan. Yhteisesti toimitetaan karjalan, venäjän ja suomen kielellä laajat juhla-albumit.

Kansanrunouden edustajia Karjalassa on vielä runsaasti. Maria Remsu, Maura Hotejeva, Matvei Korgujev, Rjabinin, Svinjin ovat nimiä, joilla on verrattain laaja kaiku, vähitellen ilmaantuu rahvaan keskuudesta uusiakin nimiä, jotka folkloorin säilyttäjinä ansaitsevat huomiota, sellaisia ovat Prokopjev Vieljärvellä, Vasiljev Kolatselässä ym.

Ei ole myöskään unohdettava työtä, jota on suoritettu sovettikirjailijain ja klassikkojen tuotteiden kääntämiseksi suomenkielelle. Miltei kaikki parhaimmat sovettikirjallisuuden tuotteet ovat saaneet suomenkielisen asun. Klassikoita ilmestyy myös suomeksi aika-ajoin.

Tosin ovat voittomme kaunokirjallisuuden luomisessa Karjalassa vielä pieniksi laskettava, mutta uusien, suurempien voittojen hankkimiselle ei ylipääsemättömiä esteitä ole olemassa. Puolueen ja hallituksen johto antavat runsasta tukea ja tehokasta ohjausta, niin että kirjallisuutemme kehitykselle epäilemättä avautuvat laajat perspektiivit.

JALMARI VIRTANEN.

Karjalan kansallinen teatteri esittää Karjalan taiteen dekaadin aikana Leningradissa ALEKSIS KIVEN kirjoittaman tragedian "KULLERVO". KUVASSA: (oikealta vasemmalle) Kullervo — SULO TUORILA ja Tiera — OLAVI SIIKKI. Foto — G. Ankudinov.

Tshastushkat

Kolhozaine on korgei
Vezi mual on valgei
Kolhozas on vessel eliä
Kolhozattah — vaigei.

Kolhozas on äijy niittuo
Kolhozniekat niitetäh
Kolhozas on vessel eliä
Kolhozniekat kiitetäh.

Oli ennen eletty
Täytty gorjua gorjuittu
Nygöi gorjan potkaimmo
Linnah horal ajammo.

Mari Remsu

Runolaulaja Mari Remsu on 77 vuoden ikäinen vanhus. Hän on saapunut Petroskoihin jo kolmannen kerran. Kalevalan 100-vuotisjuhlien aikana hän oli Petroskoissa ja silloin hän kävi myöskin Moskovassa ja Leningradissa. Näillä matkoilla ollessaan hän esitti useita lauluja. Paljon Mari niitä osaakin.

Mari Remsulta on muistiin kirjoitettu lähes sata satua ja kymmeniä lauluja.

— Mitä useamman niitä kerron, sitä useampi mieleeni muistuu — pakisee Mari.

Kalevalan rajonissa Mari tunnetaan myöskin aktiivisena yhteiskunnallisena työntekijänä. Hän opettaa nuorisolle lauluja ja järjestää näytelmäryhmiä, jotka usein antavat esityksiään.

Unholaan jääneet kansantanssit on hänen alotteestaan otettu jälleen käytäntöön. Hän opettaa näitä tansseja nuorisolle.

Iloiseksi ja hauskaksi on muodostunut Marin elämä. Mari-täti on ylpeä siitä, että hän saa olla sen maan kansalainen, joka osaa antaa arvon ihmisille, joka huolehtii ihmisistä.

Runolaulaja Mari Remsu esiintyy Leningradissa Karjalan taiteen dekaadissa.

Karjalan ASSR:n pääkaupunki

Petroskoissa (Karjalan pääkaupungissa) vuonna 1903 laskettiin olevan 12.707 asukasta, tässä luvussa aatelisia, virkailijoita ja sotilassäätyä 2.185 henkilöä, hengellistä säätyä 398 henkilöä.

Kaupungissa oli 8 tuotantolaitosta.
Nyt Petroskoissa lasketaan olevan noin 60.000 asukasta.

Kaupungissa on yli 20 tuotantolaitosta, joissa työskentelee noin 20.000 työläistä ja toimitsijaa.

Revolutsion vuosina on rakennettu suksi- ja kiilleliuskatehdas, autoremonttitehdas, leipätehdas, Golikovkan tiilitehdas, saha N:o 1 ja useita muita tuotantolaitoksia.

Ennen revolutsiota Petroskoissa oli teatteri, 1 kino, 1 "kommersi"-klubi, 1 kirjasto.

Nyt on kulttuuritalo, kuusi klubia, ilmailuklubi, pioneerien ja koululaisten palatsi, 3 teatteria, 9 kinoa, 59 kirjastoa. Punaisen Armeijan talo, urheilustadioni, kymmeniä urheilukenttiä ym.

Ennen revolutsiota Petroskoissa oli lukutaitoista väestöä vähemmän kuin 50 prosenttia, nyt on 96,7 prosenttia.

Kaupungin alkeis- ja keskikouluissa opiskelee 9.093 henkilöä, keski- ja korkeakouluissa 3.806 henkilöä, lukutaidottomien kouluissa 632 henkilöä, vähälukutaitoisten kouluissa 1.235 henkilöä ja erilaisilla kursseilla 1.352 henkilöä. Kaikkiaan kaupungissa opiskelee 16.439 henkilöä.

Vuonna 1911 Petroskoi budjetistaan käytti virkamiesten ylläpitämiseen 16,3 prosenttia, poliisilaitokseen — 12,9 prosenttia, kunnostamistöihin — 5,1 prosenttia, terveydenhoitoon — 2,8 prosenttia ja kansan valistukseen — 1,9 prosenttia.

Vuonna 1924 kaupungin budjetti muodosti 693.190 ruplaa. Vuonna 1937 — 18.300.000 ruplaa. Tänä vuonna kansan valistukseen ja terveyden hoitoon tullaan käyttämään yli 60 prosenttia kaupungin budjetista.

Vuonna 1920 matkustajajunat kulkivat Kirovin rautatien Petroskoin ja Leningradin asemien välillä kolme kertaa viikossa. Nyt tällä radalla kulkee neljä matkustajajunaa vuorokaudessa.

Ennen revolutsiota Petroskoissa oli noin viisi vanhaa autoa ja muutamia polkupyöriä. Nyt kaupungissa on yli 600 autoa, 11 autobussia ja yli 2.000 polkupyörää.

Sähköasemien määrä on kaupungissa lisääntynyt kahdesta (v. 1917) 12 (v. 1937).

Ennen revolutsiota Petroskoissa oli yli 40 kirkkoa ja rukoushuonetta (tässä luvussa 3 tuomiokirkkoa). Nyt on jälellä ainoastaan kaksi pientä hautausmaan kirkkoa. Muut kirkot on muutettu kulttuuripaikoiksi (klubeiksi, kinoiksi, kouluiksi ym.).

Karjalaisia loitsuja

Tsaristinen Venäjä oli pimeä. Sen kansasta vaan harvat osasivat lukea ja kirjoittaa. Tämän kansan keskuuteen oli syvälle istutettu uskonnollisuus ja taikausko.

Samoin kuin koko Venäjän, niin myöskin Karjalan kansa oli lukutaidoton, uskonnon ja taikauskon kahlehtima.

Proletaarinen revolutsio muutti koko elämämme. Revolutsio avasi kaikille työtätekeville mahdollisuuden sivistykseen. Kansamme on voimakkaasti kasvanut kulttuurisesti. Uusi elämä, voimakas kulttuurinen kehitys on haihduttanut uskonnollisuuden ja taikauskon. Meidän nuorisomme vain kertomuksien perusteella tietää mitä esimerkiksi on taikausko.

Alla esitämme erään loitsun, jonka on kertonut meille 77-vuotias karjalainen runolaulaja MARIA REMSU ja jonka hän esittää myös Karjalan dekaadin aikana Leningradissa.

Runolaulaja kertoo meille, miten loitsujen avulla, tsaristisen Venäjän rahvas pyrki parantamaan kaikki taudit. Loitsu luettiin esimerkiksi silloin, jos joku sai palohaavan, loitsu luettiin synnytystuskissa jne. Alla esitetty loitsu luettiin tavallisesti palohaavojen "parantamiseksi".

I

Tiijämmä tulen lumuo,
valkiaisen vuoaputella.
Missä on tuli tuuvitettu
valkiaine vuoputettu.
Piällä taivosen yheksän,
piällä kuuven kirjokannen.
Itse vanha Väinämöini
iski tulta kyntehes,
järähytti jäsenehes.
Kirposi tulikipuna
läpi muan, läpi manulan,
läpi kuuven kirjokannen.
Vaimo lastansa imetti,
alla röppänen retusen.
Rikko rinnat neitoselta
palo parmahat emolta.
Emopa enämmän tiesi
suaja paljoa paremman
hiänpä noin sanoiksi virkki:
hyini tytti, jäini neiti
hyyhmä kelkkoa vetele
jäistä taljoa taluta
kipenillä voitimeksi
vammoilla valivesiksi.
Hyvin luajit kun palatit
paremmin luajit kun parannat
Vejä piällä lemmen lehti
kultalummeh luijahuta,
jotta ei ois vaivua vähäistä
ei kipuistani pikkuista.

II

(Tämä loitsu luettiin synnytystuskien lieventämiseksi)

Jo on aikas ammoin ollun
liittos aikoa lipunut
piässit tuaton, piässit muamon
piässit viisi vellieni.
Piässit härän sarvineh
sotamiehen miekkoneh.
Tuon Virosta viikattehen
heinän syöjän helvetistä,
millä arkkuja avualen,
millä katon kannattimet,
piässän mualla matkamiestä,
pikkusormista pihalla.

Muistiin kirjoittanut
M. Koivisto.

Äidin hyvästijättö

(Karjalaista folkloria, katkelma laajemmasta runosta "HÄÄLAULU", kertonut MAURA HOTEJEVA)

Mäne myyven myöty neiti,
kansan kaupattu kanani.
Kun olit käräs kättä lyömäh,
kiivas kihlojen otantah.
Nyt on toitsi tullessasi,
kynnys hirttä korkiampi.
Nyt on toitsi tullessasi,
late losoa leviempi.
Nyt on toitsi tullessasi,
piha piennarta leviempi.
Luo kynsin kyynäles,
kamahloin kanuvetes.
Isäs suamilla pihoilla.
Elkyä pankua miän kanaista
elköä parkin survojaksi,
viekyä työ miän kanani,
vehnäleivän leipojaksi,
taikinan taputtajaksi.

Muistiin kirjoittanut
M. Koivisto.

„Minä esitän Kullervon osaa"

Suomalainen dramaturgi Kivi viiden vuoden kuluessa lukuisia kertoja korjasi tragediaa "Kullervo", joka on kirjoitettu "Kalevalan" aiheen mukaan. Suomen näyttämöille tragedia osoittautui olevan liian revolutsioneerinen. Oli poistettava historiallisten tapahtumien luokkaolemus, näytettävä ei revolutsioneeri Kullervo, vaan orja, joka on niin välttämätön Suomen shovinisteille. Kivi realistin ominaisuudessa ei voinut tätä tehdä, mutta viimeistellyssä näytelmässä Kivi oli pakoitettu jonkun verran heikentämään sankarinsa luonteen piirteitä. Vasta silloin tragedia ilmestyi näyttämölle.

Kun minulle annettiin Kullervon osa Kiven samannimisessä tragediassa, minä epäilin, ajattelin, ettei sen esittäminen ole voimieni mukainen ja etten kykene tulkitsemaan kaikkea sitä, mitä tekijä halusi sanoa. Sitten aloin voimaperäisesti työskennellä ja epäilykseni haihtuivat.

Alkuaikoina minun liikkeeni olivat liian plastillisia. Tähän plastillisuuteen minua veti tekijän laulava kieli.

Kullervon syvällinen ja vakava tutkiminen minulle osoitti, että sankarin liikkeet eivät läheskään ole plastillisia, tragediassa Kullervo on alusta loppuun kapinallinen, esiintyy omistajaluokkia vastaan. Kaikkein raskainta hänelle on se, kun häntä nimitetään orjaksi. Hän ei halua olla orja ja tämän vuoksi tappaa vihollisensa — orjuuttajat Untamoisen ja Ilmarisen vaimon. Kullervo uskoo parempaan tulevaisuuteen, ennustaa sitä, mutta ei kestä alennusta ja tappaa itsensä.

Minua suuresti auttaa ohjeillaan ja huomautuksillaan koko teatterikollektiivi. Mihinkään muuhun osaan en ole kiinnittänyt näin suurta huomiota kuin Kullervoon. Leningradissa alkavan Karjalan taiteen dekaadin aikana luulen suoriutuvani tästä osasta.

Karjalan Valtion kansallisen teatterin näyttelijä. *Sulo Tuorila.*

Maura Hotejeva

Maaliskuun 10 päivänä Leningradissa alkavassa Karjalan taiteen dekaadissa esiintyy myös tunnettu karjalainen runolaulaja *Maura Hotejeva*, Uhtualta.

Mauralla on ikää yli 70 vuotta, mutta tästä huolimatta hän on iloinen ja nuorekas. Mielellään hän kertoo elämästään:

— Lapsuuteni oli samanlainen kuin satojen muidenkin ikäisteni työtätekevien lasten lapsuus. Teimme työtä rikkaille ja osaksemme saimme ainaisen puutteen. Kurjasti ja köyhästi elin ihan elämän iltapuoleen saakka.

Olin vielä aivan nuori — jatkaa Maura — kun kuoli isäni. Perhe oli suuri ja minun oli osallistuttava perheen elatukseen. 20-vuotiaana menin naimisiin, mutta elämäni ei tullut entistä paremmaksi. Mitä enemmän tuli suita perheeseen, sitä raskaammaksi kävi elämä.

Tapahtui sitten suuri Lokakuun vallankumous. Heti vallankumouksen jälkeen emme rauhallisesti päässeet rakentamaan uutta elämää, kun Suomen lahtarit, Karjalan rikkauksien anastamistarkoituksessa, järjestivät bandiittiretkiä Karjalaan, polttivat kyliä, tappoivat poikiamme.

Banditismin likvidoimisen jälkeen alkoi minulle, niinkuin kaikille Karjalan työtätekeville, uusi elämä.

Sovettivalta antaa arvon ihmisille. Olen nyt kolmatta kertaa Petroskoissa laulamassa runoja ja kertomassa satuja. Nyt minä matkustan Leningradiin Karjalan taiteen dekaadin ajaksi.

M. K.

KANSAINVÄLINEN KOMMUNISTINEN NAISTENPÄIVÄ

Juhlaistunto Moskovan Suuressa teatterissa

Maaliskuun 8 päivänä oli Moskovan Suuressa teatterissa NKP(b):n Moskovan kaupunkikomitean, Moskovan Sovetin ja Ammattiliittojen Keskusneuvoston koollekutsuma juhlaistunto kansainvälisen kommunistisen naistenpäivän kunniaksi.

Kello 6 illalla valtavan suuri sali täyttyi pääkaupungin etumaisista naisista, sosialistisen työn mitä erilaisimpien alojen edustajista. Siellä oli stahanovilaisnaisia, udarnikkanaisia, parashutisteja, lentäjiä, insinöörejä, teknikkoja, oppineita, lääkäreitä, pedagoogeja, taide- ja kirjallisuustyöntekijöitä.

Tribunalle nousevat toverit *Hruschev, Krupskaja, Kogan, Nikolajeva, Artjuhina*, espanjalainen kirjailijatar *Maria-Theresa Leon, J. Vinogradova* ym.

Tov. *Kogan* avaa juhlaistunnon, tervehtien kokoontuneita kansainvälisen kommunistisen naistenpäivän johdosta NKP(b):n Moskovan kaupunkikomitean, Moskovan Sovetin presidiumin ja ammattiliittojen Moskovan sovetin puolesta.

Kaikki läsnäolijat nousevat seisomaan ja tulisesti tervehtivät Kommunistisen Internatsionalen johtajaa tov. *Dimitrovia*, kun hän saapuu presidiumiin.

Myrskyisten suosionosoitusten raikuessa valitaan kunniapresidiumiin toveri *Stalin, NKP(b):n Keskuskomitean Politbyron jäsenet* sekä toverit *Jezhov, Hruschev, Dimitrov, Krupskaja* ja *Dolores Ibarruri*.

Puheenvuoron selostusta varten saa tov. *K. Nikolajeva*. Syvällä huomiolla kuuntelevat läsnäolijat selostusta, joka on omistettu kansainvälisen kommunistisen naistenpäivän historialle ja sovettinaisten saavutuksille sosialismin rakennustyössä. Sovettinainen on tämän suuren rakennustyön tasa-arvoinen osanottaja. Miehen rinnalla hän lujittaa sosialistisen synnyinmaan mahtavuutta, riemulla osallistuu luovaan työhön SSTL:n kansantalouden, tieteen ja kulttuurin kaikilla aloilla. Palavan kiitollisuuden ja uskollisuuden sanat lähettävät sovettinaiset maaliskuun 8 päivänä sovettihallitukselle, kommunistiselle puolueelleen, johtajalleen ja opettajalleen toveri Stalinille jokapäiväisestä huolenpidosta ja huomiosta.

Myrskyisä kunnianosoitus raikuu useita minuutteja, kun tribunalle nousee espanjalainen kirjailijatar Maria-Theresa Leon. Kaikki nousevat seisomaan ja hänen kauttaan tervehtivät tasavaltalaisen Espanjan, sankarillisen Espanjan kansan naisia, jotka rohkeasti taistelevat fasismia vastaan. Hänen liikuttavaa puhettaan seuraavat tervehdyshuudahdukset Espanjan naisten kunniaksi, tulisen Passionarian kunniaksi.

Juhlakokouksen päätyttyä esitettiin näytöskappale "Tihij Don".

Sovettinainen tieteessä

Sovettitieteessä on oppineilla naisilla suuri ja kunniakas osuus. Samaan aikaan, kun fasismi, joka herättää uudelleen pimeän keskiaikaisuuden, sulkee naiselta pääsyn tieteeseen ja kulttuuriin, niin vapaa Sovettimaa on nostanut tuhansia tieteellisen työn sankarittaria.

Ennen vuotta 1917 ei naisella ollut Venäjällä yleensä oikeutta opettaa tai suorittaa tieteellistä työtä yliopistoissa, korkeimmissa teknillisissä oppilaitoksissa ja instituuteissa. Venäjän tieteessä oli naisten osuus mitättömän vähäinen; oppineita naisia oli kirjaimellisesti vain yksilöitä. Nykyään Sovettiliiton korkeakouluissa, rabfakeissa ja teknikumeissa opiskelee yli puoli miljoonaa naista.

Useilla sovettinaisilla on tieteellisen työntekijän nimitys. Tunnettu sovettizoologi ja paleontologi *M. V. Pavlova* on SSTL:n Tiedeakatemian kunniajäsen, professorit *L. S. Stern* ja *O. P. Ulesko-Strokanova* ovat saaneet ansioituneiden tiedetyöntekijäin nimityksen. Noin 100 sovettinaisella on tohtorin arvo.

Ennen revolutsiota oli Venäjällä alle kaksituhatta naislääkäriä. Nykyään naiset muodostavat noin puolet SSTL:n kaikista lääkäreistä (42.353 naislääkäriä). Kemiallisten instituuttien tieteellisistä työntekijöistä on naisia noin 30 prosenttia.

Joka vuosi kasvaa Sovettiliitossa naisgeologien lukumäärä. Nykyään heitä on useita satoja. Naisgeologien töillä on suuri merkitys kansantaloudelle. Tiedeakatemian tieteellinen työntekijä *O. A. Vorobjeva* joka on johtanut geologisia tutkimusretkikuntia, löysi v. 1930 Hiipinän vuorten apatiittikerrostumat sekä v. 1931 — kupari- ja nikkelimalmikerrostumat Kuollan niemimaalla.

ULKOMAILTA

Espanjan kommunistisen puolueen KK:n pleenumissa

VALENCIA, 8 maalisk. (TASS). Espanjan kommunistisen puolueen KK:n pleenumissa jatkui eilen keskustelu kommunistisen puolueen pääsihteerin Diazin toimintaselostuksen johdosta. Kommunistinen deputaattinainen Margarita Nelken esitti motiivit, joiden takia hän siirtyi sosialistisesta puolueesta kommunistiseen puolueeseen.

Valistusministeri Ernandes kertoi, millaisiin toimenpiteisiin tasavaltalainen hallitus on ryhtynyt raskaasta sotatilanteesta huolimatta, kohottaakseen Espanjan kansan kulttuuritasoa. Merkiten kansanrintaman tehtävät kulttuurin alalla, Ernandes osoitti Sovettiliiton esimerkkiin, jossa maassa kulttuuri on koko kansan omaisuutta.

Vallesteros — puolueen päälehden "Mundo Obreron" toimittaja, lehden, joka nykyään on faktillisesti rintamalehti, ilmestyen kahden kilometrin päässä tulilinjalta — kertoi toimituksen työstä ja siitä, mikä merkitys lehdellä on Espanjan pääkaupungin puolustajille ja väestölle (päiväpainoksensa puolesta, joka tekee 80 tuhatta kappaletta, "Mundo Obrero" on vankasti valloittanut ensimmäisen tilan Madridin sanomalehtien keskuudessa).

Lontoon komiteassa

LONTOO, 8 maalisk. (TASS). Sekaantumattomuuskomitean alakomississa on herättänyt vilkkaan keskustelun kysymys kontrollista Kanarian saarilla, jotka, kuten tunnettua, ovat kenraali Francon käsissä. Sovettiedustajien energisellä painostuksella ovat ekspertit liittäneet Kanarian saaret kontrolliplaaniin, ja koska lähellä niitä ei sijaitse "neutraalista" satamaa, päätettiin, että ryhmä kontrollöörejä tulee purjehtimaan erikoisella aluksella Kanarian saarten vesien ulkopuolella ja näille saarille tulevat alukset ottavat kontrollöörit tältä uivalta "kontrollipunktilta". Alakomissin istunnossa maaliskuun 6 päivänä lordi Plymouth jyrkästi esiintyi eksperttien projektia vastaan, osoittaen, että "uivan hotellin" (kuten hän nimitti) ylläpitäminen Kanarian saarten luona tulee huomattavasti lisäämään komitean kuluja. Saksan ja Italian delegaatit lämpimästi tukivat lordi Plymouthia ja ryhtyivät todistelemaan, että Kanarian saarilla ei yleensä tarvita kontrollia.

Kuitenkin SSTL:n edustaja tov. Maiskij kategoorisesti vaati Kanarian saarten liittämistä yleiseen kontrolliplaaniin ja komiteassa päätettiin, että Kanarian saaret on otettava komitean kontrollin alaisiksi.

Alakomissin istunnossa maaliskuun 5 päivänä, käsiteltäessä kysymystä "neutraalisista satamista", joissa Espanjaan matkaavien alusten on otettava mukaansa kontrollöörit, syntyi selkkaus, joka suuresti kiihdytti alakomissin jäseniä. Mainittujen satamien joukossa on myöskin kaksi portugalilaista satamaa — Lissabon ja Madeira. Portugalin edustaja Monteiro odottamatta ilmoitti, että missään olosuhteissa ei sovettialuksia voida tulla päästämään Portugalin satamiin. Silloin SSTL:n edustaja tov. Maiskij puolestaan ilmoitti, että, kuten hän on jo useita kertoja ennenkin joutunut korostamaan, komitean normaalinen työ on mahdollista ainoastaan sen kaikkien jäsenten tasa-arvoisuuden pohjalla. Koska Portugalin hallitus haluaa saada aikaan erikoisen diskriminatoidun järjestyksen SSTL:n aluksiin nähden, niin hän on pakoitettu vaatimaan, että Portugalin satamat yleensä poistettaisiin niiden "neutraalisten satamien" joukosta, joissa tullaan järjestämään komitean kontrollipunktit.

Koko maaliskuun 6 päivän ajan käytiin alakomissin kulissien takana neuvotteluja, jotka iltaan mennessä johtivat seuraaviin tuloksiin. Puheenjohtajana lordi Plymouth ilmoitti alakomissin istunnossa, että Portugalin edustajan lausunnolla maaliskuun 5 päivänä ei ole mitään tekemistä käsiteltävän kysymyksen kanssa ja tämän vuoksi sitä ei oteta huomioon. Montero yhtyi tähän puheenjohtajan mielipiteeseen ja lausui: "Sitä, mikä oli eilen, ei ole enää". Silloin tov. Maiskij vastasi: "Jos sitä, mikä oli eilen, ei enää ole, niin ei myöskään ole minun ehdotustani (ts. ehdotusta Portugalin satamien poissulkemisesta), joka tehtiin eilen". Selkkaus katsottiin tähän päättyneeksi.

Niiden vaikeuksien takia, joita fasistiset valtiot ovat aiheuttaneet kontrollin pystyttämiselle, on kontrollin alkaminen, joka komitean päätöksellä helmikuun 16 päivältä edellytettiin alkavaksi maaliskuun 6 ja 7 päivän välisenä yönä, osottautunut mahdottomaksi. Tämän vuoksi Ranskan delegaatin ehdotuksesta päätettiin, että Espanjan maarajoille lähetettävät komitean agentit sekä myöskin niiden valtioiden sotalaivat, jotka osallistuvat merikontrolliin (Englanti, Ranska, Saksa ja Italia) olisivat paikoillaan maaliskuun 13 päivänä.

Vastaava toimittaja
K. VENTO

TOIMITUKSEN TELEFOONIT: Vastaava toimittaja — 7-90. Vast. toimittajan sij. ja toimitussihteeri — 7-90. Osastojen johtajat — 7-23. ТЕЛЕФОНЫ РЕДАКЦИИ: ответств. редактор — 7-90. Зам. отв. редактора и отв. секретаря — 7-90. Зав. отделами — 7-23.
TOIMITUKSEN OSOITE: — АДРЕС РЕДАКЦИИ: АКССР — Петрозаводск, Пушкинская 7. ИЗДАТЕЛЬСТВО Карельского Обкома ВКП(б). адрес: АКССР Петрозаводск, Пушкинская 7, комн. № 304, тел. 517. — Типография им. Анохина АКССР, гор. Петрозаводск, Пушкинская 7. Уполномоч. Главлита Карельской АССР № А-593 Заказ № 889 — Тираж 6666 экз.